

Европейска
КОМИСИЯ

[ЗИМА 2015 Г. ▶ БРОЙ 55]

панорамата

inforegio

▶ Реализиране на политиката на ЕС в областта на инвестициите

Въздействие и ползи от
европейските структурни
и инвестиционни фондове

- ▶ Подкрепа на политиката на сближаване за миграционната криза
- ▶ Европейски фонд за стратегически инвестиции
- ▶ Изпълнение на Програмата на ЕС за градовете

Регионална
и урбанистична
политика

► УВОДНА СТАТИЯ 3

Корина Крецу, европейски комисар по регионалната политика

ОЧЕРК

► **НОВОТО СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ПРЕДСТАВЯ ОСНОВНИТЕ ПОЛЗИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПРОГРАМИ ЗА 2014–2020 Г.** 4-11

► **ПЛАНЪТ ЗА ИНВЕСТИЦИИ ЗА ЕВРОПА И ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ (ЕСИ) ФОНДОВЕ** 12-13

ИНТЕРВЮ

► **ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕДОСТИГА НА СТРАТЕГИЧЕСКИ ИНВЕСТИЦИИ В ЕВРОПА** 14-16

Вилхелм Молтерер, изпълнителен директор, Европейски фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)

► **ЕВРОПА В МОЯ РЕГИОН – ФОТОКОНКУРС 2015 Г.** 17

► **ПРОГРАМА НА ЕС ЗА ГРАДОВЕТЕ** 18-19

► **МИГРАЦИОННАТА КРИЗА И ЕВРОПЕЙСКИЯТ ОТГОВОР** 20-21

► **ПРОГРАМИ НА ЕСИ ФОНДОВЕТЕ И ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЕМЕСТЪР** 22-23

► **ЦЕРЕМОНИЯ ПО ВРЪЧВАНЕ НА НАГРАДИТЕ REGIOSTARS ЗА 2015 Г.** 24-25

ИНТЕРВЮТА

► **БЪЛГАРИЯ: СТАБИЛНИЯТ РАСТЕЖ ОСТАВЯ ИКОНОМИЧЕСКАТА КРИЗА В МИНАЛОТО** 26-27

Томислав Дончев, заместник министър-председател

► **УЕЛС: ЗАСИЛВАНЕ НА РАСТЕЖА И УВЕЛИЧАВАНЕ НА РАБОТНИТЕ МЕСТА ПОСРЕДСТВОМ ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ** 28-29

Джейн Хът, министър на финансите и обществените поръчки

► **ERRIN – ГЛАСНОСТ ЗА РЕГИОНАЛНИТЕ МНЕНИЯ В ОБЛАСТТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ИНОВАЦИИ** 30-31

► **INTERREG НА 25 ГОДИНИ** 32-34

► **С ВАШИ ДУМИ** 35-37

► **ПРОУЧВАНЕ НА „ГЕОГРАФИЯТА НА РАЗХОДИТЕ“** 38-40

► **НОВИНИ НАКРАТКО** 41-43

► **ПРОЕКТИ** 44-47

► **ПРОГРАМА** 48

С подкрепа от ЕСИ фондовете източната пречиствателна станция за отпадни води на град Гданск в Полша произвежда биогаз и повишава осведомеността относно енергията от възобновяеми източници.

► 20

► 24

► 42

Снимков материал (страници):
 Корица, страници 2, 7 (Полша): © Gdanska Infrastruktura Wodociągowa-Kanalizacyjna Sp. z o.o. (*)
 Страници 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 24-25, 34, 41, 42, 43:
 © Европейска комисия
 Страници 6-7: Германия © Thinkstock; Унгария © Министерство на националната икономика; България © Европейски съюз
 Страници 13, 20: © Европейски съюз
 Страници 14-16: Вилхелм Молтерер © ЕИБ; Проект Gallorper © RWE Innogy; Форум © CCI de Région Nord de France
 Страници 17: 1 © Малгожата Подстава; 2 © Томаж Варлец; 3 © Параскевас Григоранис
 Страници 18: Рига © EU2015.LV
 Страници 20-21: Германия © Lotsendienst; Португалия © Португалска служба за бежанци Jesuit
 Страници 26-27: © Министерски съвет на Република България
 Страници 28-29: © Правителство на Уелс
 Страници 30-31: © Михаел Зайдлер/ERRIN
 Страници 34: © Майкъл Купър;
 Страници 35-37: Полша © Мариан Зубицкий/Fotozorca; Дания © Йорген Плу; Чехия © Зденек Вайс/Пилзенски край; Финландия © Марти Комулайнен
 Страници 38: Shutterstock
 Страници 41-43: EuroPCom © europaomdehoek.nl; ITI © Thinkstock; Мон Сен Мишел © Прохасон Фредерик – Shutterstock;
 Ламберт ван Нистелрой © CDA Европа
 Страници 44-47: Финландия © Марти Комулайнен; Франция © СНИУ Клермон-Феран – DRCI; Германия © град Бремен; Румъния © ModaTim SA

Това списание е отпечатано на английски, френски, немски, български, гръцки, испански, италиански, полски и румънски език на рециклирана хартия. Публикацията е налична на 22 езика на адрес http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/information/publications/panorama-magazine/

Съдържанието на броя беше завършено през август 2015 г.

ПРАВНА ИНФОРМАЦИЯ

Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от нейно име, носят отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържащата се в настоящата публикация информация, както и за каквито и да е грешки, които могат да бъдат допуснати въпреки внимателната подготовка и проверка. Настоящата публикация не отразява непременно мнението или позицията на Европейската комисия.

Люксембург: Служба за публикации на декември, 2015 г.

ISSN 1830-9321

© Европейски съюз, 2015 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.
 (*) Правата върху въпросните изображения се предоставят за използване единствено в списание „Панорама“ (брой 55); изображението може да бъде възпроизвеждано в контекста на бр. 55 на списание „Панорама“ и неговите езикови версии – изображението не може да бъде възпроизвеждано за други цели.

За използването/възпроизвеждането на материал на трето лице, предмет на авторско право, който е посочен като такъв, разрешението трябва да бъде получено от носителя(ите) на авторско право.

Printed in Belgium

► УВОДНА СТАТИЯ

Корина Крецу
 Европейски комисар по регионалната политика

Едно от основните предизвикателства, с които се сблъска Европейският съюз през последната година, е безпрецедентната бежанска криза. За облекчаване на страданията на пристигащите в държавите членки мигранти се полагат големи усилия и е ясно, че политиката на сближаване има роля в подпомагането на ефективни политики за интеграция, които обхващат образованието, заетостта, осигуряването на жилища и политиките на недискриминация.

Европейската комисия работи със засегнатите от кризата държави членки за изменение на програмите на европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове с цел да се реагира на извънредни ситуации. Два от най-големите входни пунктове за мигрантите, Италия и Гърция, вече са отпуснали средства за миграцията по програмите за 2014–2020 г. Гърция, например, включва подкрепа от ЕФРР във всичките си 13 регионални програми. Парите ще бъдат използвани за изграждане, обновяване и отваряне на приемни центрове за имигранти. Повече информация има в нашия специален доклад на страница 20.

Ако кризата ескалира, могат да бъдат спешно преразпределени допълнителни ресурси от ЕСИ фондовете за мигранти и бежанци, за да бъде осигурена широка подкрепа, като например мобилни болници, санитарни съоръжения, здравни услуги или обучение.

Ползи от програмите на ЕСИ фондовете

В настоящото издание са подчертани също реалните ползи от политиката на сближаване на ЕС. В него се акцентира по-специално върху инвестициите, имащи за цел въздействие върху икономиката на Европа и живота на хората чрез привличане и мобилизиране на допълнителни инвестиции.

За новия период 2014–2020 г. чрез ЕСИ фондовете са отпуснати 454 милиарда евро от бюджета на ЕС за изпълнение на повече от 500 национални и регионални програми, както и 79 програми за междурегионално сътрудничество. Целта на тези програми е да възстановят растежа на европейската икономика по устойчив начин. В най-новото съобщение на Европейската комисия

относно приноса на ЕСИ фондовете към стратегията на ЕС за растеж, Плана за инвестиции и приоритетите на Комисията през следващото десетилетие са илюстрирани и анализирани въздействието, очакваните резултати и предвидените ползи от тези инвестиции както в цяла Европа, така и в отделните държави.

ЕСИ фондовете представляват ориентиран към бъдещето инструмент на политиката в областта на инвестициите, подготвен за преодоляване на предизвикателствата, пред които Европа е изправена в момента и които ще срещат през следващите години. Въпреки това успехът ще зависи до голяма степен от доброто управление и ефективността на администрациите, които управляват и изпълняват програмите.

Насърчаване на взаимодействието между инвестиционните фондове на ЕС

Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) стартира като част от Плана „Юнкер“ и е предназначен да мобилизира частно финансиране за стратегически инвестиции в инфраструктура, иновации и бизнес, така че да се преодолее настоящият недостиг на инвестиции в ЕС.

ЕФСИ може да изиграе ключова роля в оптимизирането на въздействието на ЕСИ фондовете, като обратното е също толкова вярно. По своя замисъл ЕСИ фондовете осигуряват принос към Плана за инвестиции за Европа и допълват ЕФСИ по няколко начина. Съвместното им използване може да създаде възможност за по-мощна, продиктувана от търсенето намеса в иновативни и инфраструктурни проекти, както и във финансирането на МСП, което от своя страна ще доведе до по-голям растеж, повече работни места и иновации в Европа. В близко бъдеще взаимното допълване между тези два фонда ще донесе положителни резултати за предложените цели.

Crete

▶ НОВОТО СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ПРЕДСТАВЯ ОСНОВНИТЕ ПОЛЗИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПРОГРАМИ ЗА 2014–2020 Г.

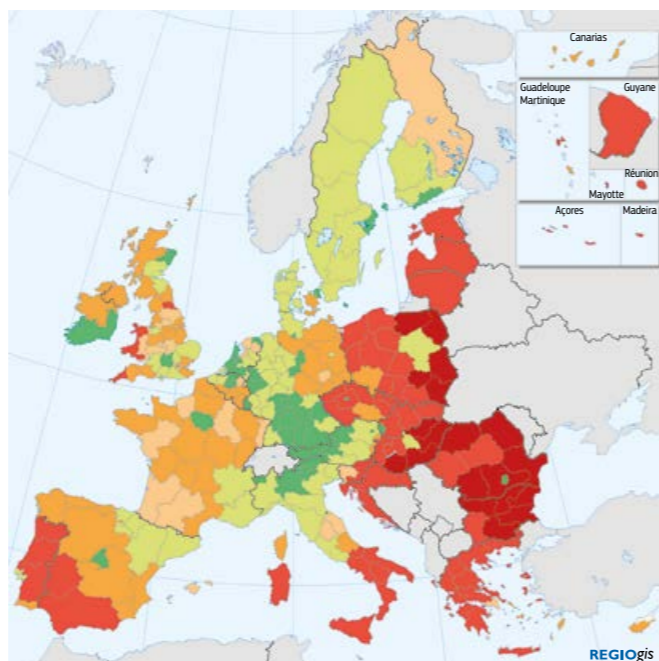
Между 2014 и 2020 г. европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) ще осигурят критична маса от инвестиции в редица ключови приоритетни области на ЕС. Вследствие на заключенията от преговорите с държавите членки и регионите, свързани с техните споразумения за партньорство и програми, Комисията публикува доклад относно очакваните ползи и резултатите от основния инструмент на Европа за инвестиционната политика.

С бюджет от 454 млрд. евро за периода 2014–2020 г., ЕСИ фондовете ще бъдат съсредоточени върху реалните нужди на европейската икономика и ще подкрепят създаването на работни места и разнообразни програми, предназначени да възстановят растежа на европейската икономика по устойчив начин.

Чрез националното съфинансиране се очаква да бъдат добавени поне още 183 млрд. евро, с което общите инвестиции ще достигнат внушителните 637 млрд. евро.

Това прави ЕСИ фондовете съществен елемент на обществените инвестиции в много държави членки, особено във времена на свиване на инвестициите от националните бюджети, които са намалели с около 15% (в реално изражение) между 2008 и 2014 г. Новият и усъвършенстван инвестиционен инструмент поставя акцент върху резултатите и механизмите за гарантиране на висока производителност във всички региони в Европа. Това ще даде възможност на по-слабо развитите региони да настигнат останалите и да увеличат максимално своя потенциал въз основа на съществуващите ресурси, за да изпълнят местните приоритети и да удовлетворят по-широките регионални потребности. ▶▶

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ НА ЖИТЕЛ – ИЗРАЗЕН В СТАНДАРТ НА ПОКУПАТЕЛНА СПОСОБНОСТ

ПО NUTS - НИВО 2, 2013 Г.
Индекс: % от средната стойност за ЕС-28, ЕС-28 = 100

< 50	75 – 90	100 – 125
50 – 75	90 – 100	>=125

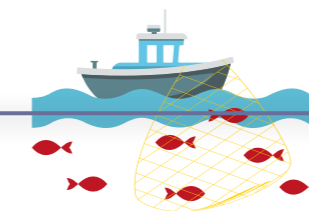
Източник: Евростат

ЗАЕТОСТ, СЪЗДАВАНЕ НА РАБОТНИ МЕСТА И ОБУЧЕНИЕ

29 370 нови работни места за изследователи.

354 300 нови работни места в МСП.

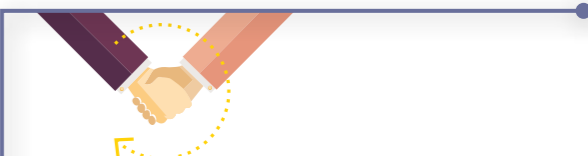

10 200 нови работни места в областта на рибарството и аквакултурите.

2,3 милиона лица, заети чрез ЕСФ фондовете.

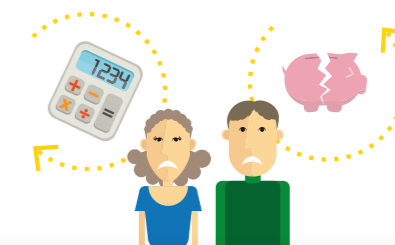
ЕСФ ще помогне на 10,1 милиона безработни лица да подобрят възможностите си за намиране на работа.

2,6 милиона неактивни хора, подкрепени от ЕСИ фондовете.

3,9 милиона фермери и селскостопански МСП, на които е предложено обучение.

Между 2 и 2,5 милиона хора в неравностойно положение ще бъдат облагодетелствани от ЕСИ фондовете.

237 700 лица, които ще участват в инициативи за трудова мобилност и обучение.

▷ ФОНДОВЕТЕ НА ЕС ОКАЗВАТ ВЪЗДЕЙСТВИЕ

▷ ГЕРМАНИЯ

ЕСФ може да спомогне за реализиране на предлаганите от интернет възможности в областта на икономиката и заетостта: в Университета в Дрезден ЕСФ е подкрепил млади изследователи, работещи в първите редици на научноизследователската и развойната дейност в областта на информационните технологии. В проекта **RESUBIC LAB** са участвали 19 млади изследователи, разработващи киберфизически системи, софтуер за планиране на решения и архитектури за изчисления в облак.

▷ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=46&langId=bg&projectId=375>

Ориентирани към бъдещето инвестиции

ЕСИ фондовете представляват сборна структура на пет отделни фонда: Европейски фонд за регионално развитие, Кохезионен фонд, Европейски социален фонд, Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейски фонд за морско дело и рибарство. Вследствие на неотдавнашния процес на реформи понастоящем ЕСИ фондовете представляват ориентиран към бъдещето инструмент на политиката в областта на инвестициите, подготвен да се справя с предизвикателствата, пред които Европа е изправена в момента и пред които ще бъде изправена през следващите години.

През следващия разходен период ЕСИ фондовете ще осигуряват инвестиции във всички държави членки в съответствие с приоритетите, определени от новата комисия „Юнкер“. ЕСИ фондовете ще допринесат значително за политическите приоритети на Комисията: единният цифров пазар, енергийният съюз и политиките в областта на изменението на климата, единният пазар и икономическото управление.

▷ УНГАРИЯ

„АЗ УЧА ОТНОВО“, проект, съфинансиран от ЕСФ, предлага шанс на неквалифицирани и нискоквалифицирани лица да повишат пригодността си за заетост чрез възможности за обучение, които съответстват на нуждите на икономиката на страната. До януари 2015 г. 129 000 лица, включително и 34 000 от ромски произход, вече успешно са завършили модулите за обучение.

▷ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
<http://europa.eu/Cu66cm>

В основата си цялата подкрепа на ЕСИ фондовете е насочена към увеличаване на работните места, растежа и инвестициите в цяла Европа. По този начин ще бъдат намалени разликите в развитието между регионите и ще бъдат изградени приобщаващи и по-силни икономики и като цяло Европейски съюз с по-голямо териториално равенство – тенденция, чиято посока беше обърната от глобалната финансова криза през 2008 г.

Повече от 500 иновационни програми, определени в споразуменията за партньорство с държавите членки, ще спомогнат за реализирането на целите на политиката на ЕС както чрез мобилизиране на финансови ресурси, така и чрез подобряване на условията за инвестиции. Над два милиона предприятия ще получат подкрепа за повишаване на конкурентоспособността, разработване на продукти, намиране на нови пазари и създаване на нови работни места. Инвестициите в инфраструктура ще помогнат на държавите членки и по-специално на онези, които са по-слабо развити, да подобрят конкурентоспособността на своята бизнес среда и свързаността с по-големите пазари.

Не на последно място, средствата от фондовете ще бъдат инвестирани в уменията и адаптивността на работната сила в Европа, като осигурят на десетки милиони хора, включително и младежи, възможности за (пре)квалификация или за стартиране на бизнес. Такива възможности ще бъдат осигурени също и за бежанци и законни мигранти.

КАК ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ДОПРИНАСЯТ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРИОРИТЕТИТЕ НА КОМИСИЯТА

▷ БЪЛГАРИЯ

С третата **ЛИНИЯ НА МЕТРОТО** в София то ще се превърне в основната транспортна система на града. По-добрите връзки с европейските, националните и местните транспортни мрежи вече са реалност.

▷ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/projects/bulgaria/sofia-welcomes-third-metro-extension

Това ще бъде от пряка помощ за изпълнението на целите, свързани със заетостта и бедността, но също така ще удовлетвори нарастващото търсене на научни изследвания в областта на иновациите и разработването на нови продукти – области, в които напредъкът е най-ограничен.

Съобразено с целите финансиране

Комисията силно насърчава използването на финансовите инструменти вместо традиционните безвъзмездни средства по линия на ЕСИ фондовете, по-специално в области като подпомагане на МСП, намаляване на емисиите от CO₂, ефективност на околната среда и ресурсите, ИКТ, устойчив транспорт, както и научни изследвания и иновации.

Очаква се, че предназначенията за иновативни финансови инструменти средства през периода 2014–2020 г. ще имат пряк мултиплициращ ефект и ще генерират допълнителни инвестиции от 40 до 70 милиарда евро. Това ще предизвика още по-силен мултиплициращ ефект върху реалната икономика чрез привличане на частни инвестиции. В резултат на това е увеличено съществено планираното разпределение на средства от всички ЕСИ фондове към финансови инструменти.

▷ ПОЛША

Нова **ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛА, ИЗПОЛЗВАЩА БИОГАЗ**, спомага за подобряване на енергийната ефективност на съоръженията за пречистване на отпадъчни води в Гданск, като същевременно осигурява възможности за младите хора да научат повече за енергията от възобновяеми източници.

▷ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/poland/new-biogas-project-brings-green-energy-to-gdansk

Взаимодействието между ЕСИ фондовете и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) също ще бъде засилено, а ресурсите от ЕСИ фондовете могат да бъдат допълнително комбинирани с финансови инструменти по програма „Хоризонт 2020“ и други програми на ЕС (LIFE+, фонд „Убежище, миграция и интеграция“, COSME, Еразъм+ или Механизъмът за свързване на Европа).

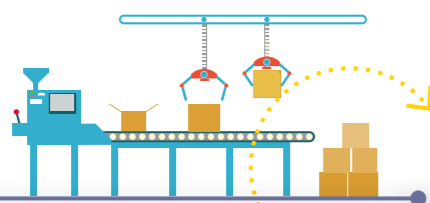
За да се осигури по-голяма гъвкавост при адаптирането на реализацията на финансирането по линия на ЕСИ фондовете въз основа на нуждите на съответната територия, са въведени нови и подобрени механизми за реализация.

Интегрираните териториални инвестиции (ИТИ) дават възможност да се комбинира финансирането от различни програми по линия на ЕСИ фондовете с цел да се подпомогне изпълнението на стратегиите за териториално развитие. Близко 20 държави членки ще използват ИТИ в области, които варират от по-необлагодетелствани градски квартали до столични райони, от маршрути на културно наследство до подрегиони, засегнати от пресструктуриране на икономиката. ▶▶

ПОДКРЕПА ЗА БИЗНЕСА

396 500 микропредприятия и МСП ще инвестират в развитие на човешкия капитал чрез ЕСФ.

ЕФРР ще помогне на дружествата да въведат **15 370 нови продукта** на пазара.

ЕСИ фондовете ще подкрепят около **801 500 предприятия**.

77 500 дружества ще получат подкрепа от ЕФРР, за да подобрят услугите и продуктите в областта на ИКТ.

Подкрепата за стратегии за устойчиво градско развитие, в изпълнението на които участват градските власти, ще надхвърли 16 милиарда евро. По-голямата част от това финансиране ще подпомогне градските райони в управлението на прехода към икономика с ниски въглеродни емисии чрез инвестиции в енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници, устойчива градска мобилност и подобряване на градската среда. Финансирането ще бъде насочено и към предизвикателствата на физическите и социалните лишения в градските райони.

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ И ИНОВАЦИИ

2,6 милиарда евро от ЕФРР са отпуснати за научноизследователска дейност и иновации и за въвеждане на технологии с ниски емисии на въглерод.

129 460 дружества са подкрепени, за да увеличат капацитета си за научноизследователска дейност и иновации.

71 960 изследователи ще бъдат облагодетелствани от подкрепената от ЕФРР научноизследователска материална база.

ЕЗФРСР ще предостави подкрепа на повече от **3 000 иновационни проекта** в рамките на европейското партньорство за иновации.

Въпросът за младежката безработица остава характерен за повечето от държави – членки на ЕС. В отговор на препоръка на Европейския съвет от 2013 г. за създаване на „Гаранция за младежта“ 20 държави членки отговарят на критериите за участие в инициативата за младежка заетост (ИМЗ), която е интегрирана в 34 програми на ЕСФ. Държавите членки ще използват отпуснатото за ИМЗ финансиране за инвестиране в качествено професионално обучение, стажове и работни места, което може да доведе до трайна интеграция на младите хора на пазара на труда и повишаване на пригодността им за заетост.

РАЗГЛЕЖДАНЕ НА СВОБОДНО ДОСТЪПНИТЕ ДАННИ ОТНОСНО ЕСИ ФОНДОВЕТЕ

По-подробна информация за направените инвестиции и получените резултати, които са получени чрез ЕСИ фондовете през периода 2014–2020 г., може да бъде получена чрез платформата за свободно достъпни данни относно политиката на сближаване. Тази база данни предоставя актуална информация, както и контекстуални данни за социално-икономическата ситуация във всяка държава от ЕС. Свързаните с резултатите от програмите на ЕС числа се базират на доклади, представени на Комисията от държавите членки. Има четири начина за търсене в данните – на равнище ЕС, по тема, по страна или по фонд – които дават представа за инвестициите и очакваните постижения. Наборите от данни могат да бъдат визуализирани, изтеглени за анализ или вградени в други интернет страници.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

ТРАНСПОРТ

7 515 км железопътни линии, които ще бъдат изградени или обновени.

3 100 км изградени нови пътища и 10 270 км обновени.

748 км изградени или подобрени трамвайни и метро линии.

977 км изградени или подобрени вътрешни водни пътища.

Поглед към бъдещето

Ресурсите от ЕСИ фондовете проправят пътя към дългосрочен устойчив растеж и по-добър живот за гражданите в една по-добра Европа, като основният стремеж е да бъдат подкрепени препоръките за структурни промени, направени от Европейския семестър (вж. статията на стр. 22). Подобряването на бизнес средата и повишаването на административния капацитет също ще допринесат за преодоляването на бъдещите предизвикателства, тъй като ще бъдат разработени взаимно допълващи се проекти и ще бъдат осигурени възможности за финансиране.

Това следва да се осъществява успоредно с готовност за адаптиране към променящите се обстоятелства, като например бежанската криза. Областите, в които по-специално се изискват непрекъснати усилия през периода на изпълнение 2014–2020 г., са свързани с гарантиране на фокус върху резултатите и стремеж за осъществяване на целите, използване на финансовите инструменти в максимална степен и пълноценно използване на взаимодействието между ЕСИ фондове, ЕФСИ и други източници на финансиране, като например програма „Хоризонт 2020“ на проектно ниво, на ниво финансови инструменти и чрез инвестиционни платформи.

Платформата Open Data, иницирана от ГД „Регионална и урбанистична политика“ през месец декември, дава възможност за проследяване на напредъка по постигането на обещаните цели. Това само по себе си е важна стъпка напред за осигуряване на по-голяма прозрачност относно изразходването на средствата при посрещане на нуждите на европейската икономика.

ИНВЕСТИРАНЕ В РАБОТНИ МЕСТА И РАСТЕЖ

Комисар Корина Крецу говори пред „Панорама“ за максимално увеличаване на приноса на европейските структурни и инвестиционни фондове към целите на ЕС за растеж и работни места.

В това съобщение са представени основните резултати от преговорите между органите на държавите членки и Европейската комисия за периода 2014–2020 г. Как бихте оценили процеса на преговорите?

Нашите усилия в процеса на преговорите по споразуменията за партньорство и програмите ни се отплатиха: сега разполагаме със солидни, ориентирани към резултатите програми, които ще окажат осезаемо и положително въздействие върху реалната икономика на ЕС през десетилетието.

Резултатите от нашите инвестиции и по-силното акцентирание върху ключовите генериращи растеж сектори бяха в основата на дискусиите, които проведохме със заинтересованите страни, участващи в изпълнението на политиката ни. Заедно поехме ангажимент да насочим стратегически инвестициите си натам, където биха могли да окажат максимално въздействие – научните изследвания и иновациите, подкрепата за малките предприятия, икономиката с ниски въглеродни емисии, както и към програмата на ЕС за цифровите технологии – за да се използва пълният потенциал на европейските структурни и инвестиционни фондове по отношение на растежа и създаването на работни места.

Одобряването на програмите отне време, тъй като беше напълно неприемливо да се прави компромис с качеството за сметка на бързината. Сега имаме стотици висококачествени инвестиционни пакети и средствата са готови да се вляят в нашите региони и градове, за да облагодетелстват пряко гражданите.

Очакваните постижения на програмите по ЕСИ фондовете, посочени в съобщението, са доста подробни. Как Комисията може да гарантира, че тези резултати ще бъдат постигнати? Как ще бъдат измервани те?

Реформираната политика на сближаване за 2014–2020 г. е изцяло работеща инвестиционна политика, ориентирана към резултати. Новият регламент предвижда задължението за определяне на ясни, прозрачни и измерими цели и задачи за отчетност и резултати. Държавите и регионите

„Всички ЕСИ фондове са насочени към растеж и работни места, като особено внимание се отделя на най-слабо развитите региони в Европа. Това е съгласувано с приоритетите на комисията „Юнкер“.“

► КОРИНА КРЕЦУ – ЕВРОКОМИСАР ПО РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА

трябваше да обявят в програмите си целите, които възнамеряват да постигнат, и как ще измерват напредъка към постигането на тези цели.

Ежегодният мониторинг ще спомогне за предприемане на действия, ако напредъкът е недостатъчен. Въведена е и система за възнаграждения, основана на резерв за изпълнение, която да мотивира ангажираността и по-добро изпълнение.

Искам да подчертая обаче, че въздействието, което програмите по ЕСИ фондовете ще имат върху местните икономики, ще се определя до голяма степен от ангажираността на заинтересованите страни, които отговарят за изпълнението на програмите.

Както казах, средствата вече са готови за предоставяне, но искам да подчертая, че стабилната администрация е също толкова важна, колкото и самите пари. Хората, които живеят в регионите на Европа, няма да усетят ползата от проектите, подкрепени от нашата политика, ако управляващите тези фондове местни и национални администрации са нестабилни и неефективни. Ето защо подпомагането на държавите членки да укрепят административния си капацитет е един от приоритетите на моя мандат.

►Как ЕСИ фондовете допринасят за 10-те приоритета на Комисията за периода 2014–2020 г., като например Плана „Юнкер“ за инвестиции за Европа?

Всички ЕСИ фондове са насочени към растеж и работни места, като особено внимание се отделя на най-слабо развитите региони в Европа. Това е съгласувано с приоритетите на комисията „Юнкер“. ЕСИ фондовете допринасят за постигането на целите на единния цифров пазар, енергийния съюз и политиките в областта на изменението на климата, единния пазар и икономическото управление съгласно съответните за отделните държави препоръки в рамките на Европейския семестър.

Например повече от 20 млрд. евро от ЕСИ фондовете ще бъдат инвестирани в цифрови проекти, като например разпространение на широколентовите мрежи, обществени онлайн услуги или по-добър достъп до информационни и телекомуникационни технологии (ИКТ) за малките предприятия. Успоредно с това с повече от 38 млрд. евро от Европейския фонд за регионално развитие ще бъде подпомогната икономиката с ниска въглеродна интензивност, за да се осигури възможност на регионите и градовете да инвестират в енергийно ефективни сгради, енергия от възобновяеми източници, интелигентни мрежи и устойчив градски транспорт.

През периода 2007–2013 г. нашата политика спомогна за създаването на близо един милион работни места, а общата ни цел за следващото десетилетие, разбира се, е да надминем този брой.

►ЕСИ фондовете включват пет фонда (ЕФРР, Кохезионен фонд, ЕСФ, ЕЗФРСР и ЕФМДР). Каква е добавената стойност от комбинирането на петте фонда през новия програмен период?

Всичките пет фонда са предназначени да подкрепят социално-икономическото развитие на Европа, тъй като днес сме изправени пред взаимосвързани и сложни проблеми, които трябва да бъдат решавани по интегриран и съгласуван начин. Сливането на петте фонда в една обща стратегическа рамка води до по-добра координация и взаимно допълване, по-добро насочване и по-ясна съсредоточеност върху резултатите. Това улеснява също така взаимодействията с други инструменти на ЕС, като например „Хоризонт 2020“, COSME или Механизмът за свързване на Европа. ■

ОКОЛНА СРЕДА

7 670 MW допълнително производство на енергия от възобновяеми източници.

3,3 милиона допълнителни потребители на енергия, свързани към интелигентни мрежи.

4 милиона хектара земеделски и горски земи, които ще извлекат ползи от улавянето на въглерод и опазването им.

5,8 милиона тона/година допълнителен капацитет за рециклиране на твърди отпадъци.

10 милиона хектара земеделска земя, подкрепени за биологично земеделие.

Инвестициите в адаптиране към изменението на климата ще защитят **13,3 милиона лица** от наводнения и 11,8 милиона от горски пожари.

►НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/contracts_grants/funds_bg.htm

▶ ПЛАНЪТ ЗА ИНВЕСТИЦИИ ЗА ЕВРОПА И ЕСИ ФОНДОВЕТЕ

СТАРТИРАНЕ НА ЕТАПА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Целта на Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) е да мобилизира частно финансиране за стратегически инвестиции в инфраструктура, иновации и фирми. Генерална дирекция „Регионална и градска политика“ разглежда начина, по който европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове могат да подкрепят въздействието на ЕФСИ.

Правният пъзел е сглобен – първи инвестиции

На 25 юни 2015 г. Съветът прие регламент⁽¹⁾ за създаване на нов Европейски фонд за стратегически инвестиции, като по този начин проправя пътя за нови инвестиции, чието реализиране ще започне в средата на 2015 г. Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) подписаха Споразумението за ЕФСИ на 22 юли 2015 г., с което приключва официалното му създаване⁽²⁾, както и това на Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси (ЕКЦИВ)⁽³⁾.

ЕФСИ ще бъде установен в рамките на ЕИБ и ще се управлява от нея. Той ще разполага с 16 млрд. евро като гаранция от бюджета на ЕС и 5 млрд. евро от собствените ресурси на ЕИБ. ЕИБ ще използва средствата на ЕФСИ и гаранцията, за да привлече допълнително финансиране от поне 315 млрд. евро за инвестиции в стратегическа инфраструктура, иновации и малки и средни предприятия. Операциите на ЕФСИ ще се осъществяват в рамките на ЕИБ и ще съществуват широки критерии за допустимост по сектори и продукти за операциите на ЕФСИ, но няма да има определени квоти по държави или сектори.

В този контекст ЕИБ вече е започнала предварително да финансира или да „съхранява“ проекти, които са обезпечени от гаранцията на ЕС. Това означава, че ЕИБ одобрява проекти въз основа на покритието на предоставената от Комисията гаранция на ЕС до назначаването на членовете на Инвестиционния комитет.

Структура на управлението на ЕФСИ

На 22 юли 2015 г. бяха назначени четиримата членове на управителния съвет на ЕФСИ: **Амброаз Файол**, вице-президент, ЕИБ; **Мартен Вервей**, Генерален секретариат, Европейска комисия; **Герасимос Томас**, ГД „Енергетика“, Европейска комисия; **Ирмфрид Швиман**, ГД „Конкуренция“, Европейска комисия. Управителният съвет определя насоките за инвестициите и работните политики и процедури. На 13 октомври 2015 г. Европейският парламент гласува в подкрепа на предложението на управителния съвет на ЕФСИ за назначаване на **Вилхелм Молтерер**⁽⁴⁾ (вж. статията на стр. 14) за изпълнителен директор и **Илияна Цанова**⁽⁵⁾ за заместник изпълнителен директор. Те ще координират дейностите на ЕФСИ в рамките на групата на ЕИБ и ще оказват подкрепа на заседанията на Инвестиционния комитет на ЕФСИ, чийто председател ще бъде изпълнителният директор.

Инвестиционният комитет се отчита пред управителния съвет на ЕФСИ и се състои от осем независими експерти и изпълнителния директор. Инвестиционният комитет отговаря по прозрачен и независим начин за проучването на потенциалните проекти в съответствие с инвестиционните политики на ЕФСИ и за одобряването на подкрепата чрез гаранцията на ЕС за операциите на ЕИБ. Освен това Инвестиционният комитет одобрява операциите с участието на инвестиционни платформи и национални насърчителни банки и се консултира с управителния съвет и изпълнителния директор по отношение на инструментите на ЕИФ.

(1) Регламент (ЕС) № 2015/1017 на Европейския парламент и на Съвета от 25 юни 2015 г.

(2) Друга насока на Плана за инвестиции за Европа е Европейският портал за инвестиционни проекти (ЕПИП), който ще представлява публично достъпен защитен интернет портал, в който установени в Европа предприемачи, които търсят финансиране, могат да публикуват проекти за потенциални инвеститори.

(3) ЕКЦИВ ще подкрепя развитието и финансирането на инвестиционни проекти в ЕС, като предлага единна точка за контакт за насоки и съвети, осигурява платформа за обмен на ноу-хау и координира техническата помощ.

(4) Вилхелм Молтерер е заемал поста на вицепрезидент на ЕИБ (2011–2015 г.) и е бил член на австрийския парламент. Той е бил вицеканцлер и министър на финансите на Австрия и председател на Австрийската народна партия.

(5) Илияна Цанова е заемала поста на директор в Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и на заместник министър-председател в две отделни служебни правителства на България (2013 г. и 2014 г.)

▶ ОТ ЛЯВО НАДЯСНО: г-н Вернер Хойер, председател на ЕИБ, г-н Жан-Клод Юнкер, председател на Европейската комисия, г-н Юрки Катайнен, заместник-председател на ЕК, по време на официалното подписване за ЕФСИ.

Ролята на националните насърчителни банки и инвестиционните платформи

Взаимодействието между европейските и националните инструменти ще има ключово значение за скорошно започване на преодоляването на недостига на инвестиции за икономиката на ЕС. За да се случи това, националните насърчителни банки (ННБ), а именно субектите, упълномощени от държавите членки да осъществяват дейности за развитие или насърчаване, се очаква да имат ключова роля и да допълват усилията на ЕИБ. Девет държави членки вече са предложили своя принос към Плана за инвестиции чрез своите насърчителни банки. В същия контекст ще бъдат създадени инвестиционни платформи под формата на специални схеми, чрез които финансирането се насочва към проектите. Те могат да бъдат създадени чрез различни правни структури (дружества със специална инвестиционна цел, управлявани сметки, други договарности), да имат различни измерения (географски, продуктови, секторни), както и да получават подкрепа от ЕИБ или от други източници (държава членка, частни инвеститори).

Взаимно допълване на ЕСИФ и ЕФСИ

ЕФСИ е амбициозен план с ясно изразен потенциал да осигури значителна финансова подкрепа и да стимулира създаването на работни места чрез сътрудничество с различни заинтересовани страни и източници на финансиране. В този контекст ЕСИФ разполага с широко поле за

максимално увеличаване на взаимодействието и взаимното допълване с ЕФСИ. Въпреки че ЕСИФ и ЕФСИ функционират независимо един от друг – те са самостоятелни механизми с отделни рамки за изпълнение – те допускат осигуряването на принос за взаимна подкрепа на съответните им цели. Ресурсите на ЕСИФ могат да изиграят решаваща роля за оптимизиране на въздействието на ЕФСИ (и обратно), тъй като съвместното им използване ще позволи по-мощна продиктувана от търсенето намеса в иновативни и инфраструктурни проекти и във финансирането на МСП, което от своя страна ще доведе до по-голям растеж, повече работни места и иновации в Европа. Въпреки че ресурсите на ЕСИФ не могат да се прехвърлят пряко към ЕФСИ, двете правни рамки допускат осигуряването на принос за взаимна подкрепа на съответните им цели. Това може да се осъществи на практика на ниво проекти, ниво финансови инструменти и чрез инвестиционни платформи. В момента Комисията довършва брошура относно взаимното допълване, която се очаква да бъде публикувана в началото на 2016 г., след което ще бъде представена допълнителна документация с по-подробни механизми за практическа реализация и продукти, налични на пазара.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-and-investment/investment-plan_en

▶ ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕДОСТИГА В СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ИНВЕСТИЦИИ НА ЕВРОПА

През юли 2015 г. законодателите на ЕС постигнаха политическо съгласие относно Регламента за Европейски фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ). „Панорама“ разговаря с Вилхелм Молтерер, изпълнителен директор на ЕФСИ.

▶ **Къде се намирате сега и кога ще започне да функционира ЕФСИ?**

Всъщност операциите до голяма степен са стартирали. Убеден съм, че вече сме постигнали значителен напредък. Набираме инерция и с формирането на управлението на Европейския фонд за стратегически инвестиции. В началото на миналия месец (ноември) поех ролята си на изпълнителен директор на ЕФСИ. Моят заместник г-жа **Илияна Цанова** ще встъпи в длъжност на 1 януари, като през същия месец своите роли ще поемат и новоназначените членове на Инвестиционния комитет.

Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) обаче вече беше започнала предварителното финансиране на проекти през април на свой риск в очакване на стартирането на ЕФСИ. Към момента Съветът на директорите на ЕИБ е одобрил 34 проекта за финансиране по линия на ЕФСИ, които представляват пакет за финансиране в размер на повече от 5 млрд. евро, основан на гаранцията от бюджета на ЕС (13 от тях вече са одобрени от Европейската комисия въз основа на гаранцията на ЕС). Тези операции се очаква да мобилизират инвестиция в размер на около 23 млрд. евро. От тези одобрени от ЕИБ операции към момента са подписани 9 проекта.

▶ **Какъв тип проекти ще бъдат подкрепени от ЕФСИ и кой може да кандидатства за финансиране по ЕФСИ и как?**

Ако разгледате вече одобрените проекти, ще забележите, че близо половината от тях са в подкрепа енергията от възобновяеми източници, енергийната ефективност и други инвестиции, които допринасят за

растежа на икономика с ниска въглеродна интензивност. Останалите включват научноизследователска и развойна дейност (НИРД) и промишлени иновации, цифрова и социална инфраструктура, транспорт, както и достъп до финансиране за по-малки дружества. Общото за тези проекти, което ще важи и за бъдещите проекти, е, че те ще допринасят за икономическия растеж и създаването на работни места, както и за конкурентоспособността в цяла Европа.

ЕФСИ е насочен по-специално към проекти и области, в които има ясно изразено търсене или специфична неефективност на пазара. Нивото на инвестициите в Европа все още изостава значително от необходимото за наваксване на изоставането по отношение на конкурентоспособността. Ето защо ЕФСИ е насочен към ключови области, за да насърчава конкурентоспособността, включително научноизследователската дейност, развитието и иновациите, както и стратегическата инфраструктура и по-малките предприятия.

Предприятията с всякакъв размер, включително дружества за обществени услуги, дружества със специална инвестиционна цел или проектни дружества, могат да кандидатстват за финансиране от ЕФСИ. По същия начин малки и средни предприятия (с до 250 служители) и дружества със средна капитализация (с до 3000 служители) също могат да кандидатстват чрез местни институции партньори в целия ЕС. Националните насърчителни банки и други банки ще участват, за да осигурят заеми чрез посредник, както могат да направят и фондовете и всякакви други форми на дружества за колективно инвестиране.

Опитът и знанията на ЕИБ по отношение на толкова широк набор от заинтересовани страни и финансови продукти действително могат да допринесат за получаване на подкрепата, от която се нуждаем за стратегически, стимулиращи растежа проекти в цяла Европа.

▶ **Много хора смятат, че ЕФСИ е предназначен единствено за мащабни проекти, но възможности съществуват и за МСП. Ще помогне ли ЕФСИ по-специално на МСП?**

▶ Проектът Galloper представлява разширяване с 56 турбини на морския вятърен парк Greater Gabbard (Обединено кралство).

Без съмнение. Знаем, че подкрепата за МСП в Европа е от съществено значение за бъдещата динамика на нашите икономики и като основен източник на нови работни места. Ето защо близо една четвърт от първоначалните средства по ЕФСИ (5 милиарда от 21 млрд. евро) е предназначена за подпомагане на достъпа до финансиране за малките и средните предприятия.

Както ЕИФ (Европейският инвестиционен фонд, част от групата на ЕИБ), така и самата ЕИБ ще осигурят подкрепа за МСП по линия ЕФСИ чрез институции партньори.

ЕИФ вече постига впечатляващи резултати. Използвайки съществуващата ни мрежа от партньорски банки и институции, чрез ЕИФ вече са договорени повече от 50 операции в рамките на ЕФСИ с общо финансиране, надвишаващо 2 млрд. евро, което се очаква да генерира повече от 17 млрд. евро инвестиции. Очаква се да бъдат облагодетелствани около 65 000 МСП и дружества със средна капитализация, включително в Белгия, България, Чехия, Франция, Германия, Италия, Люксембург, Нидерландия, Полша, Португалия и Обединеното кралство.

▶ **ЕФСИ следва да допълва текущите регионални, национални и общоевропейски програми, както и съществуващите операции и дейности на ЕИБ. Как ще работи това на практика? Има ли припокриване между ЕФСИ и европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове?**

И двата фонда подпомагат целите на политиката на ЕС, но представляват различни инструменти, всеки от които има собствена структура, правила и времева рамка. Независимо от това съществуват големи възможности за допълване.

Програмите по ЕСИ фондовете могат да допринасят за целите на Плана за инвестиции и да допълват подкрепата от ЕФСИ. Те могат да допълват подпомаганите от ЕФСИ проекти, което да гарантира по-голяма добавена стойност. Ще избягваме дублирането и припокриването, като гарантираме съчетаването на тези различни видове финансиране в един проект тогава, когато добавената стойност може да бъде ясно доказана и когато участието на ЕС може да бъде подобро.

Понякога именно съчетаването на двата вида финансиране ни позволява да привлечем други видове финансиране към даден проект. Или например в регион Нор - Па дьо Кале във Франция нашата капиталова вноска (която предложихме на Европейската комисия за финансиране по линия на ЕФСИ) е предназначена за подпомагане схема, насочена към малки предприятия и дружества със средна капитализация, които правят инвестиции в нисковъглеродни проекти. Тук ЕСИ фондовете допълват финансирането от ЕИБ и допълнителното частно финансиране. В допълнение към това техническата помощ за схемата се финансира от ЕСИ фондовете. Това е първият случай, в който ЕФСИ, ЕСИ фондовете и частните инвеститори

СВЕТОВЕН ФОРУМ ЗА ОТГОВОРНА ИКОНОМИКА – ЛИЛ, 2015 Г.

Световният форум за отговорна икономика се проведе в Лил, Нор - Па дьо Кале, от 20 до 22 октомври. Ръководители на проекти последователно вземаха думата, за да представят проекти, които се очаква да бъдат финансирани от инвестиционния фонд, предназначен изключително за третата индустриална революция (REV3).

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ:
<http://www.responsible-economy.org/en/>

обединяват усилия, за да подкрепят финансов инструмент в структура, която се очаква да бъде възпроизведена в целия ЕС.

На по-технически език правната рамка (Регламента за ЕФСИ) и специализираното управление са създадени по такъв начин, че единствено проекти с доказана допълняемост да получават финансиране. Например в съответствие с описаните в правилата за ЕФСИ критерии отговорност на Инвестиционния комитет е да извършва оценка дали проектите отговарят на критериите за получаване на подкрепа от гаранцията от бюджета на ЕС. Експертите от Инвестиционния комитет вземат решение с помощта на таблица с ключовите показатели, която съдържа оценка на качеството на всеки проект.

ЕФСИ ще позволи също така на групата на ЕИБ да извърши повече трансакции със значително по-голям риск, отколкото е извършвала в миналото. Осъществяването на по-иновативни и рисковани дейности от тези, които групата на ЕИБ е осъществявала в миналото, ще внесе значителна промяна в икономическото въздействие на групата именно чрез мобилизирането на нови инвестиции.

► Много наблюдатели се страхуват, че подкрепата от ЕФСИ ще облагодетелства единствено държавите с най-висок рейтинг. Как ЕФСИ ще гарантира определен баланс между регионите и секторите?

ЕФСИ е ясно насочен към инвестициите в целия ЕС, така че не се дава преимущество на държавите с по-висок рейтинг.

В същото време е важно да се подчертае, че няма квоти по географски или секторен признак. ЕФСИ се основава на търсенето и ще предоставя подкрепа за проекти навсякъде в ЕС, включително за трансгранични проекти. Проектите ще бъдат подбрани според индивидуалните им достойнства.

Силата на подхода и гаранцията обаче означава, че ние можем да разширим мащаба на капацитета си за покриване на рискове и да привлечем капитали за инвестиции на различно ниво.

Успехът на Плана за инвестиции не зависи само от ЕФСИ. Необходими са структурни реформи, както и премахване на регулаторните и административните пречки пред инвестициите както на европейско, така и на национално равнище. Всеки трябва да изиграе своята роля.

► Как ще се измерва въздействието?

ЕИБ ще следи и измерва резултатите и въздействието на ЕФСИ по време на изпълнението и след него, като обръща специално внимание на въздействието на проектите върху растежа и създаването на работни места.

Работим бързо, за да реализираме първите резултати – подкрепа за значими проекти, мобилизиране на инвестиции, които водят до промяна по отношение на растежа, работните места и конкурентоспособността в Европа. Убедителните резултати и ключовите проекти, които управляваме, за да наберем скорост, показват какво е способен да постигне ЕС, когато обединим силите си и работим за обща цел – мобилизиране на инвестиции за повече растеж, работни места и конкурентоспособност в Европа.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment-plan/efsi/index_en.htm
<http://www.eib.org/efsi/index.htm>

► „ЕВРОПА В МОЯ РЕГИОН“ ФОТОКОНКУРС 2015 Г.

За четвърта поредна година жителите на Европа, а тази година за пръв път и жителите на държави в процес на присъединяване, бяха поканени да отличат финансираните от ЕС проекти, оказали въздействие върху техния регион. Фотоконкурсът „Европа в моя регион“, стартиран от ГД „Регионална политика“, е начин за представяне на отличната работа и въздействието на местно равнище на проекти, подкрепени от ЕС.

Участниците бяха приканени да направят снимка на финансиран от ЕС проект, като единствените изисквания са тя да показва финансиране от ЕС (например табела или билборд), а знамето на ЕС да бъде включено в снимката. След срока на представяне на снимките обществеността имаше възможността да гласува в интернет, създавайки по този начин списък с любими кандидати, преди жури от експерти да избере окончателните победители.

Приети бяха повече от 550 участия, като най-голям бе броят им (110) от Гърция, следван от България (96) и Румъния (77). За награда тримата победители, всеки с по един придружител, пътуваха до Брюксел за събитието Open Days през месец октомври. Те присъстваха на церемонията по връчването на наградата RegioStars и бяха поканени на сцената, за да бъдат представени с тяхната фотография, поставена в рамка, и да им бъде връчена награда от комисаря по регионалната политика г-жа Корина Крецу.

ПОГЛЕД ВЪРХУ РЕЗУЛТАТИТЕ

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
<http://on.fb.me/10i2Nuk>

1. МАЛГОЖАТА ПОДСТАВА – КРАКОВ, ПОЛША, ПРОЕКТ: ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ТУРИСТИЧЕСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА В РЕГИОНА НА ПЕНИНИ – ЕФРР
2. ТОМАЖ ВАРЛЕЦ – ДОБРОВА, СЛОВЕНИЯ, ПРОЕКТ: LIFE STOP CYANOBLOOM – ИНОВАТИВНА ТЕХНОЛОГИЯ ЗА КОНТРОЛ НА РАСТЕЖА НА ЦИАНОБАКТЕРИИ – ФИНАНСИРАНЕ ПО LIFE
3. ПАРАСКЕВАС ГРИГОРАКИС – СОЛУН, ГЪРЦИЯ, ПРОЕКТ: ПОДДРЪЖКА И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ИСТОРИЧЕСКА СГРАДА (УЧИЛИЩЕ) – ЕФРР

▶ ПАРТНЬОРСТВА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НАПРЕДЪК ПО ПРОГРАМАТА ЗА ГРАДОВЕТЕ НА ЕС

Нараства инерцията за изпълнение на Програмата за градовете на ЕС. Подготвят се първите пилотни партньорства като основен механизъм за включване на градовете в създаването на политиките на ЕС.

Днес близо 70% от населението на ЕС живее в градските райони. Градовете на Европа са двигателите на европейската икономика, осигуряващи работни места и услуги. В тях възникват обаче и някои от най-големите ни предизвикателства: икономически, социални, свързани с околната среда и демографски, които често са взаимосвързани. Тези райони усвояват също 55% от обществените инвестиции.

В Европа все повече се осъзнава, че е необходима Програма за градовете на ЕС, чрез която градското измерение да бъде по-добре отразено при разработването на политиките на ЕС, за да се гарантира по-доброто им адаптиране към градската реалност.

При нарастващата подкрепа за Програмата за градовете на ЕС на политическо равнище, както и одобрението ѝ в Декларацията от Рига през юни 2015 г., Комисията засилва действията чрез създаване на „проектна група“, засягаща градски въпроси, ръководена от заместник-председателите на Комисията **Марош Шефчович** и **Юрки Катайнен**.

Основните послания, изготвени в резултат на започналите през 2014 г. обществени консултации относно ключовите характеристики на Програмата за градовете на ЕС, също бяха публикувани през тази година, което спомага за подготвянето на възможните следващи стъпки.

Пътят напред

Целта на Програмата за градовете на ЕС не е разработване на национални политики, а по-скоро засилване на градското измерение в европейските и националните политики и мобилизиране на градовете за разработването и изпълнението им.

Визията за пътя напред включва създаване на партньорства между експерти от Комисията, държавите членки, градовете и други заинтересовани страни – например мрежи, НПО и фирми – което ще гарантира своевременно и ефективно подготвяне на планове за действие и последващото им изпълнение. Смята се, че такъв подход може да увеличи до максимум тяхната

ДЕКЛАРАЦИЯТА ОТ РИГА ▼

В Декларацията от Рига „Към Програмата за градовете на ЕС“, договорена на неформалната среща на 10 юни между министрите, отговорни за политиката на сближаване, териториалното сближаване и градските въпроси, са набелязани основните елементи и принципи, които трябва да бъдат взети предвид в бъдещата работа по разработването на Програмата за градовете на ЕС по време на предстоящите председателства на ЕС.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ:
<https://eu2015.lv/news/media-releases/2122-eu-ministers-reach-agreement-on-the-riga-declaration-towards-the-eu-urban-agenda>

ефективност и да гарантира изпълнение с по-ниски разходи. Дванадесет приоритетни теми са набелязани за изпълнение от партньорствата (вж. карето).

Пилотни партньорства

Първите четири пилотни партньорства ще стартират в края на 2015 г. и ще обхващат следните теми.

БЕДНОСТ В ГРАДСКИТЕ РАЙОНИ Целта е да се намали бедността и да се подобри приобщаването на хора в бедност или в риск от бедност, които живеят в неблагоприятни квартали. Бедността в градските райони обхваща въпроси, свързани със структурната концентрация на бедността в неблагоприятните квартали, и решения, които трябва да бъдат разработвани и прилагани чрез интегриран подход. Фокусът ще бъде върху пространствената концентрация на структурната бедност в неблагоприятните квартали (и възстановяването на тези райони), детската бедност и бездомността.

ЖИЛИЩНО НАСТАНЯВАНЕ Целта е да се създадат достъпни жилища с добро качество. Фокусът ще бъде върху достъпните социални жилища, правилата за държавната помощ и общата жилищна политика.

ПРИБОЩАВАНЕ НА МИГРАНТИТЕ И БЕЖАНЦИТЕ Целта е да се управлява интеграцията на пристигащите мигранти и бежанци от държави извън ЕС и да се осигури рамка за тяхното приобщаване. Това ще обхваща жилищно настаняване, интеграция, осигуряване на обществени услуги, социално приобщаване, образование и мерки за пазара на труда.

КАЧЕСТВО НА ВЪЗДУХА Целта е да се реализират системи и политики, за да се гарантира по-добро качество на въздуха за здравето на хората. Това ще обхваща законодателни и технически аспекти, свързани с широк спектър от източници на замърсяване като автомобили, промишленост, селскостопански дейности и др.

Организиране на партньорства

Партньорствата трябва да подготвят и изпълнят план за действие с конкретни действия на равнище ЕС, национално и местно равнище. Те са основният механизъм за реализация на Програмата на ЕС за градовете и ще разработят многостепенен (вертикален) и многоизмерен (хоризонтален) подход.

Във всяко партньорство участие вземат Комисията (която улеснява процеса), държавите членки, градовете (чрез сдружения като Eurocities и Съвета на европейските общини и региони) и заинтересовани страни (НПО, дружества, експерти и др.). Срокът на всяко партньорство е около 3 години.

12 ПРИОРИТЕТНИ ТЕМИ ЗА ПРОГРАМАТА ЗА ГРАДОВЕТЕ НА ЕС ▼

- ▶1 РАБОТНИ МЕСТА И УМЕНИЯ В МЕСТНАТА ИКОНОМИКА
- ▶2 БЕДНОСТ В ГРАДСКИТЕ РАЙОНИ
- ▶3 ДОСТЪПНИ ЖИЛИЩА
- ▶4 ПРИОБЩАВАНЕ НА МИГРАНТИТЕ И БЕЖАНЦИТЕ
- ▶5 УСТОЙЧИВО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЗЕМЯТА И СВЪРЗАНИ С ПРИРОДАТА РЕШЕНИЯ
- ▶6 КРЪГОВА ИКОНОМИКА
- ▶7 ПРИСПОСОБЯВАНЕ КЪМ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА
- ▶8 ЕНЕРГИЕН ПРЕХОД
- ▶9 ГРАДСКА МОБИЛНОСТ
- ▶10 КАЧЕСТВО НА ВЪЗДУХА
- ▶11 ПРЕХОД В ОБЛАСТТА НА ЦИФРОВИТЕ ТЕХНОЛОГИИ
- ▶12 ИНОВАТИВНИ И ОТГОВОРНИ ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ET RESPONSABLES

» В Декларацията от Рига се признава ключовата роля на градовете за достигането на целите, определени в стратегията „Европа 2020“ и от Комисията „Юнкер“ по отношение на растежа и работните места. Декларацията и заключенията, които направихме въз основа на обществените си консултации относно Програмата на ЕС за градовете, ни дават ясна цел, която да следваме. «

▶ КОРИНА КРЕЦУ – ЕВРОКОМИСАР ПО РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА

Насърчава се сътрудничеството между различните партньорства, тъй като темите са свързани помежду си. Възможно е обаче организацията и работните договарености между отделните партньорства леко да се различават.

Поглед към бъдещето

Програмата на ЕС за градовете ще бъде специален приоритет за нидерландското председателство на ЕС през 2016 г. Предвидено е постигането на споразумение между държавите членки по основните елементи на Програмата на ЕС за градовете за първата половина на 2016 г., което следва да доведе до сключване на Пакта от Амстердам относно Програмата на ЕС за градовете през май 2016 г.

Първата покана за новите иновативни действия в областта на градското развитие се очаква да бъде направена преди края на 2015 г. Инициативата е създадена с цел да бъдат изпитани новите подходи към предизвикателствата, с които се сблъскват градските власти, с общ бюджет от 371 млн. евро за периода 2015–2020 г.

Проектите ще бъдат подкрепени с до 5 млн. евро от ЕОФР, фокусирани за 2015 г. върху следните теми: енергиен преход; бедност в градските райони; инвестиции в интеграцията на мигрантите и бежанците; работни места и умения в местната икономика.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2015/05/eu-urban-agenda-key-features-results-of-the-public-consultation
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2015/11/11-04-2015-urban-innovative-actions-initiative-call

▶ МИГРАЦИОННАТА КРИЗА И ЕВРОПЕЙСКИЯТ ОТГОВОР

РОЛЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

Всеки ден хиляди бежанци, бягащи от насилието в Близкия изток и други части на света, пресичат европейските граници с надежда да намерят подслон и да осигурят мирен живот на своите семейства. Влошаващите се атмосферни условия и все по-рискованите транзитни маршрути не обезкуражават бежанците, насочили се към Европа. Всъщност броят им се очаква да продължава да расте през следващите месеци. Пристигането на толкова много хора оказва натиск върху ЕС и всички държави членки да се справят с тях бързо и да осигурят условия за безопасен подслон и бърза интеграция на онези бежанци, които ще останат в ЕС. Европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове са един от начините да се продължи напред.

Председателят Юнкер беше категоричен, когато каза: „Ако изобщо има нужда да се демонстрира европейската солидарност, то това е по отношение на бежанската криза“. Тези думи отразяват решението на Комисията да включи цялостна политика за миграцията в съществуващите приоритети на ЕС. Това превръща въпроса за миграцията и бързото преразпределение и международната защита на мигрантите в един от главните приоритети на Комисията.

Миграцията е въпрос, който засяга различни сектори, включва различни области на политиката и различни действащи лица както в ЕС, така и извън него. Ето защо той изисква координиран и многостранен подход, подкрепен от редица бюджетни инструменти. ЕСИ фондовете представляват част от този отговор.

След неотдашните трагични инциденти в Средиземно море и непрекъснато нарастващия приток на бежанци Комисията публикува две съобщения през май и септември 2015 г. в отговор на непосредствените предизвикателства. ЕСИ фондовете са изрично посочени като важен източник на финансиране, който да подкрепи ефективните политики за интеграция, обхващащи политиките за образование, заетост, жилищно настаняване и недискриминация. По този начин осигуряването на убежище и интеграцията на разселените бежанци са заложили в съществуващата правна рамка и са съгласувани с първостепенната цел на ЕС за приобщаващ растеж и справедливи възможности за всички, включително за мигрантите.

Въпреки че мерките за социална интеграция попадат основно в обхвата на Европейския социален фонд (ЕСФ), планираните в рамките на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) мерки могат да включват: значителни инвестиции в социална, здравна, образователна инфраструктура, инфраструктура за жилищно настаняване и грижи за децата, възстановяване на бедните градски райони, действия за намаляване на пространствената и образователната изолация на имигрантите, създаване на предприятия.

В допълнение към средносрочната и дългосрочната подкрепа Комисията е готова да разгледа и приеме изменения в програмите по ЕСИ фондовете, за да реагира бързо на извънредните ситуации, пред които са изправени държавите членки и държавите извън ЕС, засегнати от бежанските кризи. Въпреки че вече съществува Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ) с бюджет от над 3 млрд. евро, предвиден за справяне с такива краткосрочни нужди, при извънредни обстоятелства могат да бъдат пренасочени спешно допълнителни ресурси от ЕСИ фондовете за мигрантите и бежанците. Бъдещите инвестиции могат да се използват за мобилни болници, горещи

▶ С финансиране от ЕС местен център за подкрепа за интеграцията на имигранти е помогнал на 1 215 имигранти в Португалия, като им е предоставил социална и правна помощ, както и данни за контакт и информация за получаване на достъп до заетост.

точки, санитарни съоръжения и водоснабдяване, развитие на инфраструктурата за професионално обучение, разширяване на основните социални и здравни услуги, изграждане или разширяване на приемни центрове, подслони или действия за увеличаване на капацитета на приемните служби и др.

В светлината на това Комисията е поканила всичките 28 държави членки да разгледат отново приоритетите за периода 2014–2020 г., за да преценят дали мерките за интегриране на бежанците и мигрантите изискват по-ясно определена и категорична позиция. Италия и Гърция, най-големите входни пристанища на прекосяващите Средиземно море мигранти, вече са взели това под внимание и са преразгледали някои от програмите за периода 2014–2020 г.

Италианската програма Legalità акцентира върху насърчаването на върховенството на закона в по-слабо развитите региони, но в отговор на неотдашните събития в крайбрежните области е включила и специални действия в полза на законните имигранти и търсещите убежище. Чрез националните програми за периода 2014–2020 г. ще

бъдат разпределени близо 41 млн. евро за реструктуриране и рехабилитация на конфискувани от мафията активи с цел да бъдат използвани основно като центрове за настаняване на законни имигранти, лица, търсещи убежище, и получатели на международна и хуманитарна помощ. В тези центрове законните имигранти ще получават помощ чрез мерките за социално приобщаване и подкрепа за пазара на труда, които се финансират от ЕСФ.

В Гърция всички 13 регионални програми за периода 2014–2020 г. включват помощ от ЕФРР за изграждане, преустройство и отваряне на приемни центрове за мигранти.

▶ В Германия финансираната от ЕСФ Lotsendienst (пилотна служба) за мигранти е консултирала около 1 400 мигранти, изявили желание да започнат собствен бизнес. 735 от тях са направили точно това посредством индивидуално наставничество. Новосъздадените предприятия са били подкрепени и от пилотните схеми за новосъздадени предприятия през първата година от дейността им.

В рамките на (тематична) цел № 9 (социално приобщаване и бедност) на ЕСИ фонда се предвижда допълнителна намеса, като например приобщаващи новосъздадени фирми, социални предприятия, социални жилища, инфраструктура за грижи за деца, възстановяване на бедни градски райони и др. Тази намеса може да бъде насочена към всички уязвими групи, включително мигрантите.

В обобщение, Комисията използва всички начини и канали, за да осигури цялостен и локално ориентиран отговор на бързо разрастващата се миграционна криза. Освен това неотдавна бяха проведени многобройни двустранни посещения в Хърватия, Гърция и Словения, а много други са планирани за предстоящия период. Срещите на високо равнище с турските власти, както и срещата през месец октомври на държавните или правителствените ръководители на държавите от Западните Балкани и на всички държави членки относно миграционния маршрут до Германия демонстрират силната подкрепа на Комисията за съвместното управление на миграционните потоци и ангажимента ѝ за справяне с дългосрочните последици от миграционната криза.

▶ **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
http://ec.europa.eu/priorities/migration/index_en.htm

▶ ПРОГРАМИ НА ЕСИ ФОНДОВЕТЕ И ЕВРОПЕЙСКИЯ СЕМЕСТЪР

СЪГЛАСУВАНЕ НА РЕГИОНАЛНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ С ПО-ВСЕОБХВАТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОЛИТИКИ

По време на обсъждането и подготовката на програмите по европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014–2020 г. беше обърнато по-задълбочено внимание от преди на връзките между планираните инвестиции и останалите икономически политики. Един от основните начини това да се случи беше чрез съответните препоръки за отделните държави (CSR)⁽¹⁾, изготвени в рамките на процеса на Европейския семестър. Как Европейският семестър влияе върху начина, по който националните и регионалните програми подхождат към инвестициите, планирани за периода 2014–2020 г.?

Европейският семестър беше въведен през 2010 г. като нова структура на ЕС за икономическо управление, стартирала успоредно със стратегията „Европа 2020“. Основна част на Семестъра са ежегодните CSR, приети от Европейския съвет през 2011 г. CSR се основават до голяма степен на анализа на Европейската комисия (който сега се нарича доклад по държави) и съдържат кратък списък на основните приоритети на икономическата политика за всяка държава членка във всички области на икономическата политика.

Въпреки че CSR не са основният начин за определяне на инвестиционните приоритети за периода 2014–2020 г., от 2010 г. връзките между CSR и програмите по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) са се развивали бързо, а CSR са оказвали влияние върху новото поколение програми. Две основни връзки са признати в законодателството относно ЕСИ фондовете: връзката между вече съществуващите CSR и подготовката на програмите за периода 2014–2020 г., както и възможността в бъдеще CSR да допринасят за препрограмирането (направление 1 по клаузата за макроикономическите условия).

Какво означава „свързани със сближаването“ CSR?

До 2014 г. обхванатите от CSR въпроси бяха станали по-многобройни и все по-важни за ЕСИ фондовете. От представените през 2014 г. общо 157 CSR повече от две трети бяха свързани с политиката за сближаване (политики, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ) и Кохезионния фонд (КФ). Това включваше 74 CSR, свързани с ЕСФ, и 56 CSR, свързани с ЕФРР/Кохезионния фонд (а 20 CSR са били свързани както с ЕСФ, така и с ЕФРР/КФ).

Тези свързани със сближаването препоръки обхващаха широк кръг от теми и различни видове мерки за политики и структурни реформи. Най-общо те бяха свързани с 1) рамковите условия или стратегиите за политики за програмите по ЕСИ фондовете, 2) идентифициране на нуждите от инвестиции или 3) темите за административния капацитет. Най-често обхванатите в CSR теми, които имат отношение към ЕФРР и Кохезионния фонд, засягаха енергетиката, природните ресурси, достъпа на МСП до финансиране, НИРД и иновациите и административния капацитет. В случая на ЕСФ областите, вземани най-често под внимание, бяха политиката за пазара на труда, реформите в образованието и социалното приобщаване.

Интересен факт е, че в рамките на 110 CSR през 2014 г. по-голямата част засягаха „по-слабо развитите“ държави членки, но само 4 CSR (за Хърватия, Чехия, Италия и Румъния) съдържаша препоръки, свързани по-конкретно с управлението на фондовете на ЕС. Като бъдат оставени настрана тези изключения, невинаги е лесно да се установи кои CSR са свързани с политиката на сближаване и кои – не. Анализ на значението на програмите на ЕС за промените в политиките понякога може да бъде намерен в докладите по държави за полугодieto, които се изготвят преди проектите на Комисията за CSR. Също така някои

СЪОТВЕТНИ ПРЕПОРЪКИ ЗА ОТДЕЛНИТЕ ДЪРЖАВИ (CSR) ПРЕЗ 2014 Г. СВЪРЗАНИ С ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ

държави членки се позовават изрично на CSR в своите споразумения за партньорство и програми. Накрая, имащите отношение CSR бяха обсъдени при изготвянето на програмите и оказаха въздействие върху резултатите, въпреки че не са направени изрични позовавания.

През 2015 г. броят на CSR беше намален от над 150 до около 100, като същевременно CSR станаха по-кратки и съдържаша по-малко подтеми. 102 CSR за 2015 г. обхващат 161 препоръки за политики. Изненадващо, само 61 от тези препоръки за политики се смятат за свързани с ЕСИ фондовете, което е значително по-малък брой в сравнение с 2014 г. Комисията подчерта обаче, че по-обширните съответни препоръки за отделните държави през предишните години не са изгубили значението си и че тя ще продължи да насърчава завършването на тези реформи.

Потенциално препрограмиране съгласно клаузата за макроикономическите условия

В законодателството за периода 2014–2020 г. се предвижда също възможността Комисията да изиска изменение на одобрените споразумения за партньорство и оперативните програми, когато е необходимо да бъде подкрепена нова CSR. Следва да се отбележи, че тъй като структурните реформи са насочени към дългосрочни проблеми, не се очаква такива промени да се извършват често. Комисията осъзнава, че честото препрограмиране може да се окаже разрушително за многогодишните инвестиционни стратегии. Ключова промяна в политиките, довела до дискусии за препрограмиране на ранен етап, е реакцията на ЕС спрямо драстичното увеличение на миграцията. Комисар Крецу прикани към преразглеждане на инвестиционните стратегии на програмите и разглеждане на възможностите за препрограмиране по собствена инициатива.

Следващи стъпки

Свързването на многогодишния цикъл на програмите на политиката на сближаване с годишните краткосрочни CSR породи безпокойства сред заинтересованите страни в политиката на сближаване. Вярно е, че CSR се актуализират всяка година и могат да бъдат свързани с краткосрочните приоритети на политиките. На практика обаче всички CSR, които се свързват с политиката на сближаване, имат средносрочен и дългосрочен характер, независимо че Комисията – когато предлага такива CSR – насърчава държавите членки да превърнат процеса на реформа в приоритет.

По отношение на бъдещите връзки между ЕСИ фондовете и Европейския семестър основните предизвикателства, които трябва да бъдат преодоляни през следващите години, вероятно ще включват: доказване на приноса на ЕСИ фондовете за европейските, националните и регионалните икономически приоритети, включително приноса за съответните CSR; намиране на правилния баланс между средносрочните и дългосрочните цели на инвестициите на ЕСИ фондовете и програмите на политиките, определени в ежегодните CSR; използване на свободата на действие в рамките на програмите по ЕСИ фондовете за предприемане на гъвкави действия по отношение на важни промени в нуждите и препрограмиране, когато е необходимо, както и определяне дали и как ще бъдат използвани разпоредбите за макроикономическите условия (направление 1) за стратегическо препрограмиране.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_bg.htm

(1) В цялата статия ще бъде използвано английското съкращение на съответни препоръки за отделните държави (CSR).

► ДЯСНА СТРАНИЦА
Корина Крецу и Ламберт ван Нистелрой с представители на четирите печеливши проекта.

► Ламберт ван Нистелрой, председател на журито

► ОТЛИЧАВАНЕ НА ВДЪХНОВАВАЩИ ПРОЕКТИ ОТ ОБЛАСТТА НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ НА НАГРАДИТЕ „REGIOSTARS“ ЗА 2015 Г.

ЧЕТИРИТЕ ПЕЧЕЛИВШИ ПРОЕКТА

На церемонията на наградите RegioStars в центъра за изящни изкуства Vozag в Брюксел на 13 октомври 2015 г. комисарят по регионалната политика **Корина Крецу** и председателят на журито на RegioStars, членът на ЕП г-н **Ламберт ван Нистелрой** обявиха победителите на престижните награди RegioStars, които отбелязват най-вдъхновяващите и иновативни проекти, получили подкрепа от фондовете на политиката на сближаване.

От общо 143 кандидатури журито избра 17 оригинални и иновативни проекта за градско и регионално развитие, които бяха включени в последния кръг и взети предвид при определяне на победителя. Тези примерни проекти се състезаваха в категориите „Интелигентен растеж“, „Устойчив растеж“, „Приобщаващ растеж“ и „CityStar“.

Финалистите бяха от региони и градове в 15 държави членки: Австрия, България, Чехия, Дания, Франция, Гърция, Унгария, Ирландия, Италия, Полша, Португалия, Румъния, Испания, Швеция и Обединеното кралство. Обхватът на дейностите им варираше от подпомагане на малки предприятия чрез иновации в областта на ИКТ и енергийно ефективно строителство до социално сближаване и инициативи в областта на градското планиране.

Всички финалисти и победители в конкурса RegioStars са отлични примери за креативността и ангажираността на европейците и за постиженията, които са възможни с помощта на финансиране от ЕС.

► **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards

► ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Разгръщане на потенциала за растеж на МСП за изграждане на цифрова икономика.

► СКАНДИНАВСКИ ПРОГРАМИСТИ НА ИГРИ

Централна Ютландия (Дания) и Западна Швеция (Швеция)

В рамките на проекта се предоставят съвети и обучение за млади предприемачи в скандинавския сектор на цифровите игри, както и помощ да основат жизнеспособни дружества в силно конкурентна бизнес среда. Бизнес инкубаторът в Грено (Дания) следва бизнес модел, разработен от шведския Университет в Шьовде, партньор по проекта, и е допринесъл за създаването на 22 нови малки дружества, в които понастоящем са назначени 67 души.
► www.videndjurs.dk

► ПРИОБЩАВАЩ РАСТЕЖ

Интегриране в обществото на изложени на риск от социално изключване лица.

► „DIRITTI A SCUOLA“

Пулия (Италия)

Основан на смесен подход към образованието и социалните грижи, този проект значително намалява преждевременното напускане на училище в региона. В рамките на проекта са предоставени консултиране, образователно ориентиране и межкултурна медиация, което е било от полза както за учениците, така и за техните семейства. Процентът на 15-годишните ученици с ограничена способност за четене е намален на 16,7% през 2012 г., което е под националната цел от 20%. Същевременно делът на учениците, които преждевременно напускат училище, е спаднал от 30,3% през 2003 г. на 19,9% през 2013 г. Общо над 50 000 ученици и 10 000 семейства са извлекли полза от програмата, което им е дало нов шанс за светло бъдеще.

► www.pugliausr.it/default.aspx?Page=Office_Section&code=132&tipo=1

► УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ

Мобилизиране на инвестициите в енергийна ефективност в полза на гражданите и обществото.

► PICSA

Андалусия (Испания)

По линия на програмата за устойчиво строителство в Андалусия се инвестира в реновирането на сгради с цел повишаване на тяхната енергийна ефективност и в рехабилитацията на градски области, с което се е повишила конкурентоспособността на сектора на строителството и е насърчено създаването на квалифицирана заетост. Програмата не само е повишила екологосъобразността на сектора на строителството в региона и е спомогнала за създаването на работни места, но и една от основните ѝ цели е повишаването на осведомеността на обществеността относно значението на енергийно ефективното и устойчиво строителство. С проекта са постигнати годишни икономии на енергия, еквивалентни на 26 000 тона горива, избегнати са емисии от 60 000 тона CO₂ и се очаква да бъдат създадени хиляди работни места през идните години.

► www.agenciaandaluzadelaenergia.es/ciudadania/programa-de-impulso-la-construccion-sostenible-de-andalucia/

► CITYSTAR

Трансформиране на градовете за бъдещите предизвикателства.

► „EUROCITY – ШАВИШ-ВЕРИН“

Галисия (Испания) и Северна Португалия (Португалия)

Градовете Шавиш и Верин са обединили сили за създаването на „евроград“ чрез обединено предлагане на общински услуги и съоръжения, включително съвместни културни събития, търговия, спорт, развлекателни и туристически дейности и насърчаване на предприемачеството. Проектът доказва, че институционалната, икономическата, социалната и културната интеграция на два трансгранични града е възможна и носи истински ползи от гледна точка на реализирането на икономии, повишаването на ефективността и разнообразяването на общинските услуги, предлагани на гражданите.

► <http://en.eurocidadechavesverin.eu/>

► БЪЛГАРИЯ – СТАБИЛНИЯТ РАСТЕЖ ОСТАВЯ ИКОНОМИЧЕСКАТА КРИЗА В МИНАЛОТО

„Панорама“ разговаря със заместник министър-председателя Томислав Дончев относно начина, по който политиката на сближаване помага на България да открива все повече нови силни страни, както и на плановете на страната за бъдещото финансиране.

► Европейската комисия прие споразумението за партньорство с България през август 2014 г. Какви важни стъпки са предприети оттогава?

Приоритетите на ЕСИ фондовете в България са структурирани в десет програми, девет от които вече са одобрени. Структурите на управление до голяма степен са същите, както в периода 2007–2013 г., но при създаването на системи за управление и контрол надградихме върху опита си с цел да опростим процесите, без да намаляваме ефективността на контрола. Наскоро определихме първите органи, включително един за най-голямата програма по ЕСФ, подпомагаща операциите на пазара на труда, социалното приобщаване и младежката заетост, което е изключително важно за промените в положителна насока на българската икономика, едва започнала да излиза от кризата. Работим за допълнителното подобряване на правната рамка с нов закон за управление на ЕСИ фондовете. Предстои приемането му от парламента.

► Какво е значението на фондовете на сближаване на ЕС след присъединяването на България към ЕС?

Инвестициите с фондовете на ЕС значително повлияват социалното и икономическото развитие на страната, като облекчават някои от основните предизвикателства, които срещаме. Оценено е, че ефектът върху реалната стойност на БНП се е повишил със 7,2% в сравнение с „нулевия“ сценарий. Заетостта е с 4,5% по-висока от нивото, на което би била без фондовете, а частните инвестиции също са се увеличили с 26,9%.

► Този завод за механично и биологично третиране в София може да обработва 410 000 тона отпадъци годишно и да произвежда гориво, получено от отпадъци (RDF) за когенерация.

На практика фондовете оказват въздействие върху почти всички граждани на България чрез възстановяването на повече от 1 000 обществени сгради (за образователни, социални и културни цели) и изграждането или възстановяването на 1 116 км пътища, 424 км железопътни линии, 262 км автомагистрала и 21 км линии на метрото. Градските проекти пряко подобриха живота на 3,5 млн. хора, а екологичните инвестиции във водоснабдителна и канализационна инфраструктура и инфраструктура за управление на отпадъците вече обслужват половината население на страната.

ЕСИ фондовете ще продължат да бъдат важен източник на обществени инвестиции. В периода 2014–2020 г. обаче акцентираме повече върху образованието и НИРД. Новите инвестиционни приоритети включват също и намаляване на емисиите парникови газове, управлението на риска за околната среда и качеството на въздуха. Всички те трябва да спомогнат за по-пълноценното постигане на целите на политиката за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. От гледна точка на подходите за управление акцентираме върху все по-голямо опростяване, подобрен достъп до фондовете, подобрена прозрачност и отчетност. С други думи, стремим се да бъдем по-силно ориентирани към резултатите, към по-широко използване на интегриран подход и към възвръщаемост на обществените средства.

► В каква степен местните и регионалните органи участват в управлението на различните оперативни програми в България?

Българските градски общини изпълняват почти половината от операциите – както при инфраструктурни проекти, така и при „меки“ мерки. Те разполагат както с подходящото институционално място, така и с практическия опит, за да участват активно във всички етапи от програмния цикъл.

Значението на градовете за осъществяване на стратегията „Европа 2020“ и градското измерение на политиката на сближаване допълнително засилват ролята на местните органи в управлението на ЕСИ фондовете. Те поемат повече отговорности и ще изпълняват ролята на междинни органи в рамките на устойчивото градско развитие.

► До каква степен България ще използва финансови инструменти (ФИ)?

В периода 2007–2013 г. опитът на България с ФИ беше особено положителен. В края на 2014 г. по линия на JEREMIE бяха отпуснати над 600 млн. евро на повече от 6 300 МСП и 320 новосъздадени предприятия. По линия на JESSICA бяха подпомогнати мерки за градско възстановяване и развитие в градовете, а одобрените и отпуснати суми общо са повече от 40 млн. евро.

През периода 2014–2020 г. ще надградим върху опита си и ще разширим обхвата на ФИ. Ще разширим тематичния обхват на финансовите инструменти, за да включим околната среда, както и за да диверсифицираме инструментите. Специален акцент е поставен върху подкрепата за иновативно предприемачество и новосъздадени предприятия, която обхваща широк набор от продукти, за да се подпомогне пазарът и да се разшири прилагането на икономически стабилни идеи. Общата сума на предвидените за ФИ средства е около 650 млн. евро по линия на шест оперативни програми. Средствата ще бъдат отпуснати през държавен „Фонд на фондове“, който ще гарантира икономии от мащаба при управлението на разходи, ще помогне за стандартизиране на процедури, ще увеличи привличането на средства и ще постигне по-добро взаимодействие с финансирането чрез безвъзмездни средства. В допълнение към това България е предоставила 102 млн. евро на инициативата за МСП.

► Какви резултати очаквате в края на седемгодишния период?

Според нашето икономическо моделиране до края на 2020 г. можем да очакваме реален растеж на БНП с 9,3% повече в сравнение с най-добрия сценарий. Това се дължи както на дългосрочните ефекти от инвестициите през 2007–2013 г., така и на изпълнението в периода 2014–2020 г.

От гледна точка на ориентираността към резултатите до 2023 г. това означава увеличаване на иновационната, научноизследователската и развойната дейност с 30%; увеличаване на процента на учениците на възраст между 18 и 24 години, които напускат преждевременно училище, до 11%; увеличаване на процента на хората с висше образование на възраст между 30 и 34 години до най-малко 36%; включване на 3% от хората на възраст между 25 и 64 години в учене през целия живот; намаляване на времето за предоставяне на административни услуги с 50% в сравнение с 2013 г. и др.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
<http://www.eufunds.bg/>

УЕЛС – ЗАСИЛВАНЕ НА РАСТЕЖА И УВЕЛИЧАВАНЕ НА РАБОТНИТЕ МЕСТА ПОСРЕДСТВОМ ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ

Министърът на финансите и обществените поръчки на Уелс Джейн Хът с професор Ричард Б. Дейвис, заместник-ректор на Университета в Суонзи, по време на изграждането на Центъра за иновации в Суонзи.

Една година след стартирането на програмите на структурните фондове на ЕС за 2014–2020 г. министърът на финансите и обществените поръчки на Уелс Джейн Хът разговаря с „Панорама“ за това, колко жизненоважни са фондовете на ЕС за изграждането на устойчива и процъфтяваща икономика на Уелс.

►Какъв напредък е постигнат, откакто Уелс стартира своята програма за 2014–2020 г.?

Уелс е първата страна в Обединеното кралство и сред първите в ЕС, чиито програми за 2014–2020 г. по линия на структурните фондове са получили одобрение от Европейската комисия – това беше възможно благодарение на засиленото сътрудничество между правителството на Уелс и икономическите и социалните партньори на равнище Уелс, Обединеното кралство и ЕС.

Вложих всичко от себе си в изпълнението на нашите програми с финансиране от ЕС, така че в уелската икономика да продължат да се вливат жизненоважни инвестиции. Постигнахме отличен успех, като инвестирахме около 400 млн. GBP – една пета от общото разпределение на средствата от ЕС – в обществени, частни и доброволчески организации в цял Уелс, което доведе до общи инвестиции в размер на 880 млн. GBP.

Да превърне Уелс в иновативна и конкурентоспособна на световно равнище страна, е в основата на програмата на уелското правителство за постигане на просперитет и за мен беше удоволствие първото обявено финансиране

за нас да е в размер на 20 млн. GBP от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) за изграждането на новия Център за иновации и предприемачество към Университета в Абъристуит в Западен Уелс. Разработката по съвременни стандарти на стойност 35 млн. GBP ще позволи на изследователите и индустрията да си сътрудничат и да превърнат новаторските идеи за засилване на биоикономиката в търговски глобален успех.

Друга важна инвестиция по линия на фондовете на ЕС включва схема за морска енергия в Северен Уелс. С помощта в размер на 10 млн. GBP от ЕФРР Minesto ще проектират, изработят и тестват устройство с ниска скорост, наречено „Deer Green“ („Тъмноезелено“), което произвежда електричество за хиляди домове от приливни и океански течения. С втората по големина приливна амплитуда в света Уелс има потенциала да бъде световен лидер в иновативната сфера на морската енергия и да допринесе за бъдеще на нисковъглеродни емисии. Тази инвестиция от ЕС също постави основите за привличане на инвестиции от шведското дружество, което предстои да открие седалище за Обединеното кралство в Уелс.

Това са само няколко примера за значителната роля на фондовете на ЕС, спомагаща за трансформирането на икономиката ни и за увеличаване на просперитета на всички уелски граждани посредством инвестиции в бизнес конкурентоспособност, научни изследвания и иновации, умения, заетост, енергия от възобновяеми източници, цифрова и градска свързаност и млади хора.

Центърът за иновации в Суонзи е разположен на бивш транзитен център на British Petroleum (BP) с площ от 65 акра в Нийт Порт Талбът и е един от малкото световни университети с пряк достъп до плаж и със собствена крайбрежна алея. Посредством финансиране от ЕФРР и други източници университетът има за цел да се превърне във водещ център за научни изследвания и иновации.

►Каква роля са изиграли партньорствата в създаването на растеж в Уелс досега?

Партньорството, разбира се, е в основата на успешното предоставяне на средства от ЕС в Уелс, и затова работим заедно с нашите партньори, за да увеличим до максимум въздействието на нашите инвестиции, като ги привеем в съответствие със съществуващите и възникващите възможности за растеж в ключови пространствени области и сектори, включително градски региони и зони на предприемачество.

Този подход беше катализаторът за един от водещите проекти на Европа в областта на икономиката на знанието – Центърът за наука и иновации към Университета в Суонзи на стойност 450 млн. GBP. С подкрепата на ЕФРР, Европейската инвестиционна банка, Уелското правителство и други обществени и частни инвестиции центърът отвори своите врати за хиляди студенти, изследователи и предприятия през септември 2015 г.

Само по време на етапа на изграждане в него бяха създадени над 1 000 работни места, с което за местния район бяха осигурени умения и възможности по веригата на

доставките. Той ще развива този успех чрез своята динамична изследователска среда и ще представлява един изключителен пример за въздействието, което фондовете на ЕС могат да имат върху даден регион – мнение, изразено неотдавна в Европейския парламент при представянето на проекта там.

►Какви предимства е извлякъл Уелс от сътрудничеството с други региони на ЕС?

Докато структурните фондове на ЕС играят ключова роля в нашия регион, увеличаването на участието от страна на уелски организации в други финансирани от ЕС програми, като например „Хоризонт 2020“ и Европейските програми за териториално сътрудничество, също е ключово за продължаващата политика на уелското правителство да работи в партньорство с други региони на ЕС и да популяризира Уелс на международно равнище. Те осигуряват важна платформа, чрез която можем да търсим възможности отвъд географските ни граници за решаване на общи икономически, социални и екологични въпроси и да споделяме и развиваме експертните си знания.

През октомври на конференцията за европейско териториално сътрудничество на Уелс в Брюксел, на която присъстваха представители и заинтересовани страни от Ирландия, Полша, Франция, Испания, Германия, Италия, Белгия, Финландия и Обединеното кралство, отбелязах как ще увеличим до максимум участието на Уелс в тези програми и съвместната работа с партньорите ни от ЕС.

В особено конкурентната програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ досега Уелс постига обнадеждаващи резултати, като уелски организации вече са използвали близо 25 млн. GBP от фондовете на ЕС за насърчаване на развитието на нашата икономика на знанието. Корпорация Microsemi – мултинационален доставчик на решения за полупроводници с база в Южен Уелс – успешно е привлякла около 320 000 GBP в подкрепа на проекта MEDILIGHT на стойност 2,5 млн. GBP за разработване на медицинско устройство за подобряване на специализираното лечение на рани.

През ноември Уелс също така беше домакин на конференцията на IQNet в Кардиф. Представители на няколко управляващи органа от ЕС се срещнаха, за да обсъдят „Опростяването“ – ключов принцип в проектирането, популяризиран от Комисията, който може да доведе до осезаеми ползи за организациите, които оценяват и изготвят проекти на ЕС.

Фондовете на ЕС ни помагат да постигаме целите си. Уверена съм, че те ще помогнат за създаване на трайно наследство за хората, предприятията и общностите навсякъде в Уелс, както и по-проспериращо и приобщаващо общество за всички.

►НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
www.gov.wales/eu-funding
 ИЛИ НИ ПОСЛЕДВАЙТЕ @wefowales

► ERRIN – ГЛАСНОСТ ЗА РЕГИОНАЛНИТЕ МНЕНИЯ В ОБЛАСТТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ИНОВАЦИИ

Мрежата на европейските региони за научни изследвания и иновации (ERRIN) засилва регионалното сътрудничество за научни изследвания и проучва практическите аспекти на интелигентната специализация посредством метода „пътешествие чрез учене“ в 10 от своите членуващи региони. По този начин ERRIN насърчава отворения и бърз пренос на знания и най-добри практики, спомагайки за увеличаване на въздействието на регионалните проекти.

ERRIN е платформа от регионални заинтересовани страни, базирана в Брюксел, чиято цел е да повишава капацитета за изследвания и иновации в регионите на ЕС посредством своите 14 работни групи.

Основана през 2001 г., ERRIN вече има повече от 120 членове в 23 страни. Обменът на знания между членовете е ключовият метод, използван за засилване на регионалната конкурентоспособност, който акцентира върху съвместните действия и проектните партньорства, за да насърчава регионалните изследвания и да подпомага разработването на проекти.

Чрез тези действия ERRIN се стреми да допринесе за прилагането на европейската политика в областта на научните изследвания и иновациите и да подчертава ролята, която стратегиите за интелигентна специализация могат да играят за създаване на взаимодействия между европейските структурни и инвестиционни фондове, а финансирането за изследвания в ЕС – за подпомагане на регионалната конкурентоспособност.

„Имаме за цел да подпомагаме развитието на ефективни екосистеми за научни изследвания и иновации в регионите на ЕС и да насърчаваме регионалното сътрудничество“, казва Ричард Тъфс, директор на ERRIN.

„Иновациите вече се смятат за двигателя на икономическото развитие. Регионите вече имат нова роля – да станат „по-обединени“ отвътре и да имат по-добро сътрудничество извън границите си. Важно е да бъде намалена разликата между капацитета за иновации както в регионите, така и между тях. Европа се нуждае от колкото е възможно повече иновации“, добавя Тъфс.

„Регионите разбират своя контекст за научни изследвания и иновации и е най-подходящото да разработват регионални стратегии за иновации и интелигентна специализация, в които се установяват и подчертават конкурентните им предимства.“

► РИЧАРД ТЪФС – ДИРЕКТОР НА ERRIN

Интелигентна специализация

Работната група за интелигентна специализация на ERRIN проучва аналитичните основи на концепцията за интелигентна специализация и споделя най-добрите практики от нейното прилагане.

Регионалните иновационни стратегии за интелигентна специализация (RIS3) вече са предварително условие за разработването на оперативни програми за европейските структурни и инвестиционни фондове. Интелигентната специализация е ключов елемент на политиката на сближаване на ЕС за 2014–2020 г., което означава, че тя влияе върху разходите и подходите за стимулиране на научните изследвания и иновационната дейност.

Пътешествие чрез учене

В подкрепа на сътрудничеството за научни изследвания и иновации ERRIN участва в европейски проект за изследвания, наречен „SmartSpec“, който включва „пътешествие чрез учене“ с цел укрепване на разбирането за концепцията за интелигентна специализация и свързване на теорията с практиката.

Проектът обхваща 10 региона – членове на ERRIN, които организират семинари и споделят стратегиите си за интелигентна специализация, а след това обсъждат конкретни аспекти, като например въпроси от областта на управлението и разработването на клъстери.

„Пътешествието чрез учене е много богато и полезен инструмент за учене и споделяне на загриженост, трудности и добри практики“, обяснява Тъфс. „Този процес помага за увеличаване на разбирането и насърчава обмена на опит и практики между регионите, по-специално между техните представители, участващи в разработването на стратегии за интелигентна специализация“, добавя той.

Освен това срещите на 10-те региона служат за съвместна платформа на партньори, които могат да работят заедно, за да подготвят нови идеи за сътрудничество под шапката на RIS3, да идентифицират взаимодействията, пречките пред процеса на изпълнение и новите предизвикателства за бъдещите съвместни проекти.

Творчески клъстери и интелигентна специализация

Едно такова пътешествие чрез учене се състоя в Матера, център от световното наследство на UNESCO, разположен в регион Базиликата, Италия. В двудневната среща се акцентира върху ролята на творческите клъстери в стратегиите за интелигентна специализация.

Към 10-те участващи региона в деня на откриването, включващ дебат и обмен на идеи, се присъединиха двама учени (професор Кевин Морган от Кардифския университет [Обединеното кралство] и професор Фиоренца Белуси от Университета в Падуа, Италия). На втория ден представители на Матера, включително създатели на политики, предприемачи и социални активисти, се срещнаха, за да обсъдят по какъв начин градът използва своето уникално наследство, за да създава възможности за икономическо развитие.

„Допълнителна цел на пътешествието чрез учене е да проучим теоретичната основа на концепцията за интелигентна специализация в различни регионални условия и да задълбочим разбирането си за силните и слабите страни на подхода“, обяснява Тъфс.

„Обратната връзка от регионите ще спомогне за укрепване на аналитичните основи на концепцията за интелигентна специализация и ще допринесе за методологичните насоки за практиката, като създаде стратегическа информация за създателите на политики“, казва той.

Ключова роля в научните изследвания и иновациите

Регионите могат и трябва да изпълняват ключова роля в развитието и изпълнението на програма „Хоризонт 2020“ на ЕС“, подчертава Тъфс.

► Някои представители от Брюксел на регионите – партньори на проекта „PLACES“: (ОТ ЛЯВО НАДЯСНО) Золтан Балог, Клеър Робъртсън, Хенриете Хансен, Мартина Хилгер, Ричард Тъфс и Анет Русанов.

► Екипът на секретариата на ERRIN: (ОТ ЛЯВО НАДЯСНО) Ричард Тъфс, Анет Русанов, Раян Тайти и Андреа Лагунджия.

„Хората в регионите разбират своя контекст за научни изследвания и иновации и е най-подходящото те да разработват регионални стратегии за иновации и интелигентна специализация, в които са установени и подчертани техните конкурентни предимства“. Той продължава: „След като са изградили стратегии за интелигентна специализация в подкрепа на своя регион, е необходимо да насърчат активното свързване с други региони в Европа и извън нея, за да прехвърлят знания, да изграждат партньорства и да подпомагат възможностите за търговия“.

Регионите могат да определят своите конкурентни предимства именно чрез стратегии за интелигентна специализация, насочени изцяло от долу нагоре. Тогава европейските инвестиции могат да бъдат насочени към тези приоритети, за да гарантират максимално въздействие.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
www.errin.eu

▶ INTERREG НА 25 ГОДИНИ

ОТБЕЛЯЗВАНЕ НА ЕТАПНАТА ЦЕЛ С ТЪРЖЕСТВА И ПРОУЧВАНЕ НА ЕВРОБАРОМЕТЪР

След 25 години на трансгранично сътрудничество в граничните области остава неоползотворен значителен икономически потенциал поради липса на доверие или възможни негативни нагласи сред съседните държави. За да помогне да се гарантира, че бъдещите инвестиции са възможно най-ефективни, Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“ проведе първото проучване на Евробарометър, за да изследва нагласите на гражданите в граничните области.

Една трета от гражданите на ЕС живеят в гранични области и сътрудничеството между съседните региони или държави често оказва пряко или косвено въздействие върху живота им. Европейското териториално сътрудничество (програмите на Interreg) има за цел да спомага за преодоляване на пречките, с които гражданите е възможно да се сблъскат.

Европейската комисия се надява да използва резултатите от това проучване на Евробарометър, с което се измерват мненията и нагласите на хората, живеещи в гранични региони на ЕС, за да премахне установените пречки. Определянето и картографирането на тези нагласи може да спомогне за подобряване на насочването на проектите и инвестициите на ЕС. Като цяло резултатите бяха положителни, но възникнаха и някои отрицателни тенденции, които трябва да бъдат преодоляни чрез програми и действия от страна на управляващите органи.

Две трети от населението по границите не са запознати с Interreg

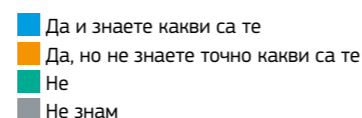
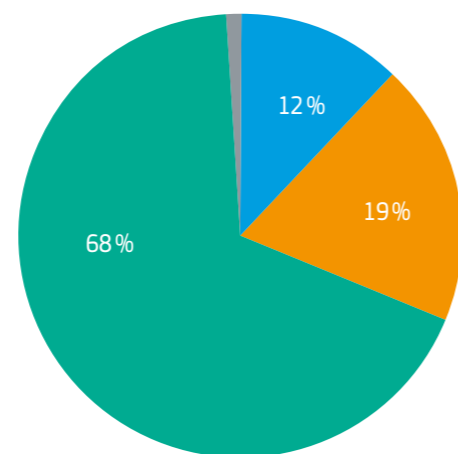
Като цяло 34% от анкетираните имат обща представа за инвестициите на ЕС, а 75% са положително настроени към въздействията, които фондовете на ЕС могат да оказват върху живота на данъкоплатците.

Трябва обаче да се вземе предвид едно важно число и то е, че по-голямата част (68%) от живеещите в гранични области не са наясно с финансираните от ЕС дейности за трансгранично сътрудничество в своите региони. Едва 12% знаят какво представляват те, а 19% са чували за тях, но не знаят точно какви са.

ОСВЕДОМЕНОСТ ЗА ТРАНСГРАНИЧНИТЕ ДЕЙНОСТИ

ВЪПРОС

Чували ли сте за финансирани от ЕС дейности на трансгранично сътрудничество в региона, в който живеете?

Източник: Евробарометър

Надграждане върху съществуващото доверие

Съществува обаче стабилна основа, върху която да започне подобрението на трансграничното сътрудничество, тъй като по-голямата част от европейците имат доверие един на друг. Около 61% от анкетираните са съгласни, че на повечето хора може да се има доверие – най-склонни да се доверяват на хората от други страни са жителите в скандинавските страни.

Малки са разликите в това, доколко хората са склонни да приемат положително гражданин от държава партньор

за съсед (59% приемат това съвсем положително), за колега или член на семейството (и в двата случая 58%). Те обаче не са толкова склонни да приемат гражданин от друга държава членка за ръководител (49%).

Около 55% от анкетираните отговарят, че да живеят близо до границата с държава партньор, не оказва въздействие върху тях, докато 37% смятат това за възможност, а 4% го смятат за пречка.

Решаване на проблеми, премахване на пречки

Кое затруднява трансграничното сътрудничество? Анкетираните в проучването граждани дават ясни отговори. Преди всичко те съзнават добре, че трансграничното сътрудничество е трудно: 81% от анкетираните откриват проблем в най-малко един въпрос, свързан с трансграничното сътрудничество.

Анкетираните най-често отговарят, че проблем за сътрудничеството между тяхната държава и държава партньор са езиковите разлики (57%). Анкетираните в програми, включващи Германия и Полша и Германия и Чехия, най-често отговарят, че езиковите трудности представляват проблем (приблизително 80%). Повече от 4 от 10 анкетираните смятат за проблематични социалните или икономическите трудности или правните или административните различия, докато най-малко 3 от 10 смятат, че културните различия или достъпността поражда трудности. Културните различия се споменават най-често като проблем в района по германско-полската граница. За разлика от това достъпността се споменава като значителен проблем по-често в Западна, отколкото в Източна Европа.

Възобновяване на комуникационните дейности

Събраните данни са подробни и полезни за бъдещата работа. Те могат да бъдат разбити до нивото на държавите членки и програмите, а освен това е възможно и резултатите да бъдат тълкувани от гледна точка на пол, възраст, образование или професия.

Програмните органи следва да възприемат тази информация като много важна, когато изготвят своите комуникационни стратегии за програмите на сътрудничество за периода 2014–2020 г. ГД „Регионална и урбанистична политика“ вече работи в тясно сътрудничество с програмните органи, за да гарантира, че събираната чрез тази дейност информация се надгражда.

Комисията възнамерява да провежда редовно това проучване, за да може да анализира възникващите тенденции и да коригира политиките си спрямо тях.

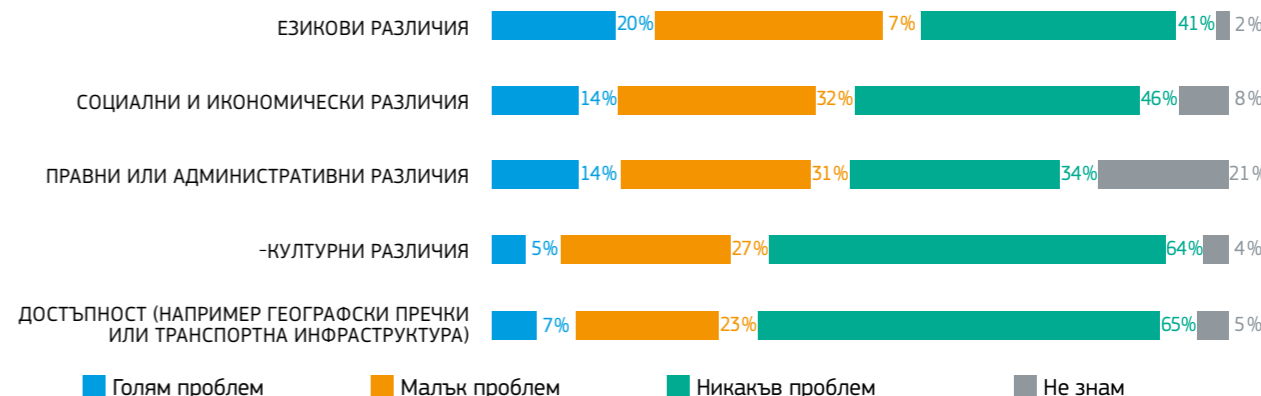
Истории от празненствата по случай рождения ден на Interreg

Interreg отпразнува своята 25-а годишнина на 15–16 септември в Белвал, Люксембург, със специална конференция, организирана съвместно с люксембургското председателство на ЕС и Interact. Случаят беше важен момент да се направи равностойка за миналото и да се обмисли бъдещето на Interreg. Специално за събитието бяха разработени много комуникационни дейности и бяха представени резултатите от проучването на Евробарометър относно трансграничното сътрудничество в ЕС.

ПРЕДПОЛАГАЕМИ ПРЕЧКИ

ВЪПРОС

Ако вземете предвид сътрудничеството между [НАШАТА СТРАНА] и [СТРАНА ОТ ПРОГРАМАТА], до каква степен се явява проблем някое от следните?

Източник: Евробарометър

ОРГАНИЗИРАНИ БЯХА РАЗЛИЧНИ КОМУНИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ ПО ВРЕМЕ НА ЧЕСТВАНЕТО НА 25-АТА ГОДИШНИНА

► През октомври в Научния парк на Северна Ирландия заместник-директорът на Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“ на Европейската комисия Николас Мартин отбеляза 25 години финансиране от INTERREG заедно с Мървин Уотли (вдясно).

Организиран бяха различни комуникационни дейности по време на честването на 25-ата годишнина: от приноса на Drawnalism, които „разказаха историята“ на събитието, до състезанието „Slam Competition“ между проектите на Interreg; от анимационния филм „Borders, not barriers“ до телевизионния документален филм „Le Dessous des Cartes“.

Същевременно се проведе и пътуващото шоу на висшето управление. То включваше редица посещения на гранични региони за популяризиране на общественото обсъждане относно „Преодоляване на пречките в граничните региони“, отворено от 21 септември до 21 декември 2015 г.

В своята заключителна реч генералният директор Валтер Дефа разкри идеята на различните събития: „Interreg е 25 годишен мъж, който поема предизвикателството на живота си като голям човек с подновен ентусиазъм!“

► **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/interreg25/

► От приноса на Drawnalism, които „разказаха историята“ на събитието...

► до състезанието „Slam Competition“ между проектите на Interreg.

С ВАШИ ДУМИ

ГЛЕДНИ ТОЧКИ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ ОТНОСНО ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ ЗА ПЕРИОДА 2014–2020 Г.

„Панорама“ очаква вашите материали!

„С ваши думи“ е разделът на „Панорама“, където заинтересовани страни на местно, регионално, национално и европейско равнище споделят своето мнение за реформираната политика на сближаване и очертават плановете си за периода 2014–2020 г.

„Панорама“ ще се радва да получи материали на Вашия език, които може да бъдат включени в следващите ни броеве. Свържете се с нас, за да получите информация за сроковете и насоки за Вашите материали.

► regio-panorama@ec.europa.eu

► ПОЛША

РАЗРАБОТВАНЕ НА ИНТЕГРИРАН И УСТОЙЧИВ СТОЛИЧЕН РАЙОН

Използването на интегрираните териториални инвестиции (ИТИ) при създаването на столичен район Лодз (СРЛ) е един от най-големите и най-важни елементи на Регионална оперативна програма 2014–2020 г. за Лодзки регион, координирани от град Лодз. Съфинансираният от ЕФРР план за действие „Стратегия за развитие на Лодзки столичен район 2020+“ има за цел да ни помогне да постигнем целите на стратегия „Европа 2020“ по устойчив и ефективен начин.

Разположен на площ от 2 499 км², СРЛ е дом за 1,1 млн. хора и генерира приблизително 50% от регионалния БВП. Сдружението на Лодзки столичен район, което отговаря за координирането на прилагането на стратегията и изпълнява ролята на сдружение за ИТИ, включва 31 местни единици на самоуправление, разположени в пет области, и има за цел да насърчава сътрудничеството и интеграцията между местните правителства на града.

Предприетите в рамките на ИТИ действия ще бъдат съфинансирани от ЕС посредством Програмата за регионално сътрудничество 2014–2020 г. за Лодзки регион, чийто принос ще възлезе на общо 226 млн. евро. Основните цели на СРЛ бяха приети през юли 2014 г. и служат като обща стратегия за столичния район и като оперативна стратегия за интегрирани териториални инвестиции.

Тези цели включват модернизиране на западнали райони, така че да бъде изградена благоприятна и по-безопасна околна среда, която насърчава социалното приобщаване и същевременно засилва икономическите дейности; разработване на интегрирана и устойчива система на столичен транспорт; развитие на ефективна по отношение на ресурсите икономика с ниски въглеродни емисии, насочена към допълнителна защита на околната среда; развитие на човешките ресурси и социалния капитал, стремеж за изграждане на по-силно информационно общество и укрепване на функциите на столичния район, като по този начин се гарантира неговото сближаване.

Сдружението има за цел да подкрепя дейности, с които се гарантира ефективното управление на Лодзки столичен район, и е ангажирано да стимулира обмена на идеи и опит между общините и различните воеводства. И накрая, то също така насърчава и подпомага научните изследвания в областта на функционирането на Лодзки столичен район и бъдещото му развитие.

МАРЕК ЧЕШЛАК – вицепрезидент, Сдружение на Лодзки столичен район

► ДАНИЯ

СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА МОГАТ ДА СЕ ПРЕОДОЛЯВАТ ЧРЕЗ МЕСТНА ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ

Смятам за привилегия да бъда специализирана част от партньорството и изграждането на консенсус в такава важна област като политиката на сближаване. Като цяло може да се каже, че съм искрен поддръжник на политиката на сближаване.

След 16–17 години в ролята на ръководител на управляващия орган за ЕФРР, а от 2004 г. и за ЕСФ в Дания, подкрепата ми обаче започна да зависи от редица предпоставки: политиката на сближаване трябва да остане съсредоточена върху растежа и развитието. Следователно политиката на сближаване трябва да зависи от ясният стратегически избор и същевременно от ориентираните към резултатите инициативи. Тя също така трябва да е местна, като се дава приоритет на конкретни инициативи за привеждане в действие.

За мен от политиката на сближаване има смисъл, ако тя акцентира върху реалните социално-икономически предизвикателства и реалния си потенциал за развитие. Това например означава също, че тя не следва просто да компенсира географските характеристики, а да бъде основана на специфичния потенциал на тези области. Политиката не следва да компенсира също така неадекватно или лошо поведение. Политиката на сближаване не трябва да насърчава култури на субсидии на национално, регионално или местно равнище.

Първенците на политиката на сближаване правят трудни избори и вземат трудни решения, изпълняват ги и се изправят на огневата линия по отношение на цели и ключови предположения, допустимостта на съфинансирането и свързаните с инвестициите рискове.

Затова позволете ми да подкрепя компетентните лица, участващи в прилагането на политиката. През годините съм забелязал, че реториката около политиката на сближаване по отношение на структурните фондове и тяхната регулаторна рамка често е твърде обща. Лесно е да се състави обща и неспецифична реч, често с тон на самовъзхвала, относно резултати, гъвкавост, облекчаване на административни тежести, опростяване, контрол, партньорства или специализация, която просто поражда въпроси.

Има ли смисъл да се одобрява нуждата от гъвкавост, например, без да се поема част от отговорността за това, което тя може да означава; дали всъщност нуждата не означава по-слабо управление или „лесни пари“? Има ли смисъл да се одобряват позиции относно контрола и нуждата от опростяване, без да се осъзнава, че това може да подрива стабилното управление на обществени фондове, като например структурните фондове? Надявам се, ще се съгласите с мен, че няма смисъл. Бих искал още отначало работата по необходимите идеи, проекти и правила в областта на политиката на сближаване и структурните фондове да черпи от експертните знания и опита на онези, които знаят как да

работят в тези области. Може да прозвучи нескромно, но един кратък поглед върху опита на Дания с националната инициатива за облекчаване на административните тежести във всички политически области може да бъде източник на вдъхновение.

Много благодаря на „Панорама“, че поиска моя личен принос към дискусиата. Не е нужно да казвам, че написаното от мен изобщо не следва да накърнява датските подходи и позиции в различни форуми на ЕС.

ПРЕБЕН ГРЕГЕРСЕН – ръководител на управляващия орган на структурните фондове на ЕС, директор по регионалната политика, Danish Business Authority (Датски орган в областта на бизнеса)

▶ ЧЕХИЯ

▶ ИНВЕСТИРАНЕ В КЛЮЧОВИ ИНФРАСТРУКТУРИ В РЕГИОНА

Трябва да призная, че придобихме ценен опит от почти всички аспекти на политиката на сближаване на ЕС, имайки предвид местоположението и икономическото състояние на нашия регион. Регион Пилзен, разположен в западната част на Чехия, граничи с германския регион Бавария и затова акцентираме върху изпълнението на проекти, които засилват трансграничното сътрудничество.

Автомогистрала D5, която пресича регион Пилзен и стига до Германия, железопътният коридор, свързващ Прага с Нюрнберг, както и планираният нов път от Пилзен до Мюнхен, са част от мрежата TEN-T, която е подпомагана от програмите от фонда за сближаване на ЕС. Град Пилзен, столицата на региона, е четвъртият по големина град в Чехия с близо 200 000 жители, но останалата част е предимно селски район. Затова акцентираме върху проекти за градско развитие и върху засилване на конкурентоспособността в град Пилзен и извън него. Разработили сме проекти в подкрепа на основни инфраструктури, като например пътища, водоснабдителни системи и системи за третиране на отпадъчни води, като имаме предвид принципа на солидарност към по-слабо развитите райони.

От 2007 г. насам от структурните фондове и от Кохезионния фонд са инвестирани общо 1,15 млрд. евро. Без финансовата

подкрепа нашият регион би изоставал – напредъкът би бил много по-бавен и без съмнение не бихме могли да достигнем прага от средните за ЕС 75% БВП в близко бъдеще. За да поддържаме положителен растеж, ние сме се ангажирали да продължаваме работата, която започнахме през 2007 г. В сравнение с предишния програмен период вече е налице ясен преход към много по-сложни проекти, акцентиращи върху широк набор от области, включително научноизследователска и развойна дейност, образование, енергия от възобновяеми източници и конкурентоспособност.

Радвам се, че реформираната политика на сближаване следва принципите на предишните програмни периоди, като същевременно използва нови инструменти, като например интегрирани териториални инвестиции или водено от общностите местно развитие, които действително насочват структурните операции в правилната посока. От друга страна, за това е необходима съществена промяна в стратегиите за идентифициране на съответните заинтересовани страни – особено трудна задача в държави членки като Чехия, в които сме свикнали да прилагаме строго секторни подходи към изготвянето и прилагането на проекти. Искрено щастлив съм да разбера, че новите програми от областта на политиката на сближаване вече са много по-опростени. Доволен съм също, че това е един от първостепенните въпроси в програмата на комисар Крецу и ние силно подкрепяме нейните усилия да опростява бюрократичните процедури на проектите.

ИВО ГРЮНЕР – вицепрезидент по регионалното развитие на регион Пилзен

▶ ФИНЛАНДИЯ

▶ РАЗРАБОТВАНЕ НА НИСКОВЪГЛЕРОДНА ИКОНОМИКА ПРИ ЗАСИЛВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА

Регионалните и структурните политики на Европейския съюз имат за цел да увеличават икономическото и социалното сближаване на неговите държави членки, както и да намаляват междурегионалните различия в развитието. Във Финландия за подобряване на конкурентоспособността на МСП, насърчаване на производството и използването на нови информационни

технологии и знания, и развиването на нисковъглеродна икономика се използва помощ от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР). За насърчаване на заетостта и функционалните работни места, за подобряване на знанията и уменията и за гарантиране на социално приобщаване на групите в най-неравностойно положение се използва помощта, предоставяна по линия на Европейския социален фонд (ЕСФ).

Оперативната програма на Финландия се нарича „Устойчив растеж и работни места 2014–2020 г.“ Тази програма към структурните фондове включва 5 приоритетни оси и 13 специфични цели, а от всеки проект се очаква да постигне най-малко една от тях. Във Финландия средствата по програмата на структурния фонд на ЕС за периода 2014–2020 г. достигат близо 1,3 млрд. евро. Наред с националното съфинансиране (50%) са налични приблизително 2,6 млрд. евро обществено финансиране.

Програмата на структурния фонд на Финландия включва пет области на политиката, които служат по-специално за насърчаване на конкурентоспособността на МСП и заетостта. Главната тема е насърчаване на нисковъглеродната икономика. Чрез програмата на структурния фонд се реализират целите по програма „Европа 2020“. Основните цели на програмата включват: създаване на нови предприятия, засилване на растежа и интернационализацията на МСП, засилване на иновациите и разширяване на знанията, увеличаване на използването на възобновяеми енергии и подобряване на енергийната и материалната ефективност. Програмата е насочена и към младежката заетост, както и към предоставяне на подкрепа на хората на по-нестабилни позиции на пазара на труда. Увеличаване на усилията за подобряване на трудовата производителност и благополучието на работното място, както и подобряване на образователните услуги и предотвратяване на дискриминацията, също са сред основните цели на програмата. Програмата ще бъде приложена в цяла Финландия с изключение на Оландските острови.

Ключовите тематични цели по линия на ЕФРР включват засилване на конкурентоспособността на МСП, създаване и използване на нови информационни технологии и знания и насърчаване на нисковъглеродна икономика. В допълнение към това ключовите тематични цели на ЕСФ акцентират върху заетост и трудова мобилност, образование, умения и учене през целия живот, както и социално приобщаване.

САМУЛИ РАНТА – ръководител на проект, Университет за приложни науки, Турку

ИЗКАЖЕТЕ МНЕНИЕТО СИ
regio-panorama@ec.europa.eu

ПРОУЧВАНЕ НА „ГЕОГРАФИЯТА НА РАЗХОДИТЕ“

ФОКУС ВЪРХУ ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА НА ФОНДОВЕТЕ НА ЕС

Проучването на „географията на разходите“ е част от последващата оценка на програмите в областта на политиката на сближаване за 2007–2013 г. В него се акцентира върху Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд (КФ).

Целта на проучването беше събирането на данни относно общите отпуснати средства за избрани проекти и разходите по програмите по линия и на ЕФРР, и на КФ, на ниво NUTS-3 на регионите на ЕС за всички 28 държави – членки на ЕС. То обхващаше целите за сближаване, регионална конкурентоспособност и заетост (РКЗ), както и за европейско териториално сътрудничество (ЕТС), за периода 2007–2013 г.

Бяха събрани данни, когато имаше налични такива, с подкрепата на мрежа от национални експерти от управляващите органи на ниво NUTS-3 и бяха разбити по 86 приоритетни теми. При отсъствието на данни се извършваха приблизителни оценки.

Събраните и оценени данни се съхраняваха в две лесни за използване бази данни за периодите от 2007 до 2014 г. и от 2000 до 2014 г., така че данните да бъдат достъпни

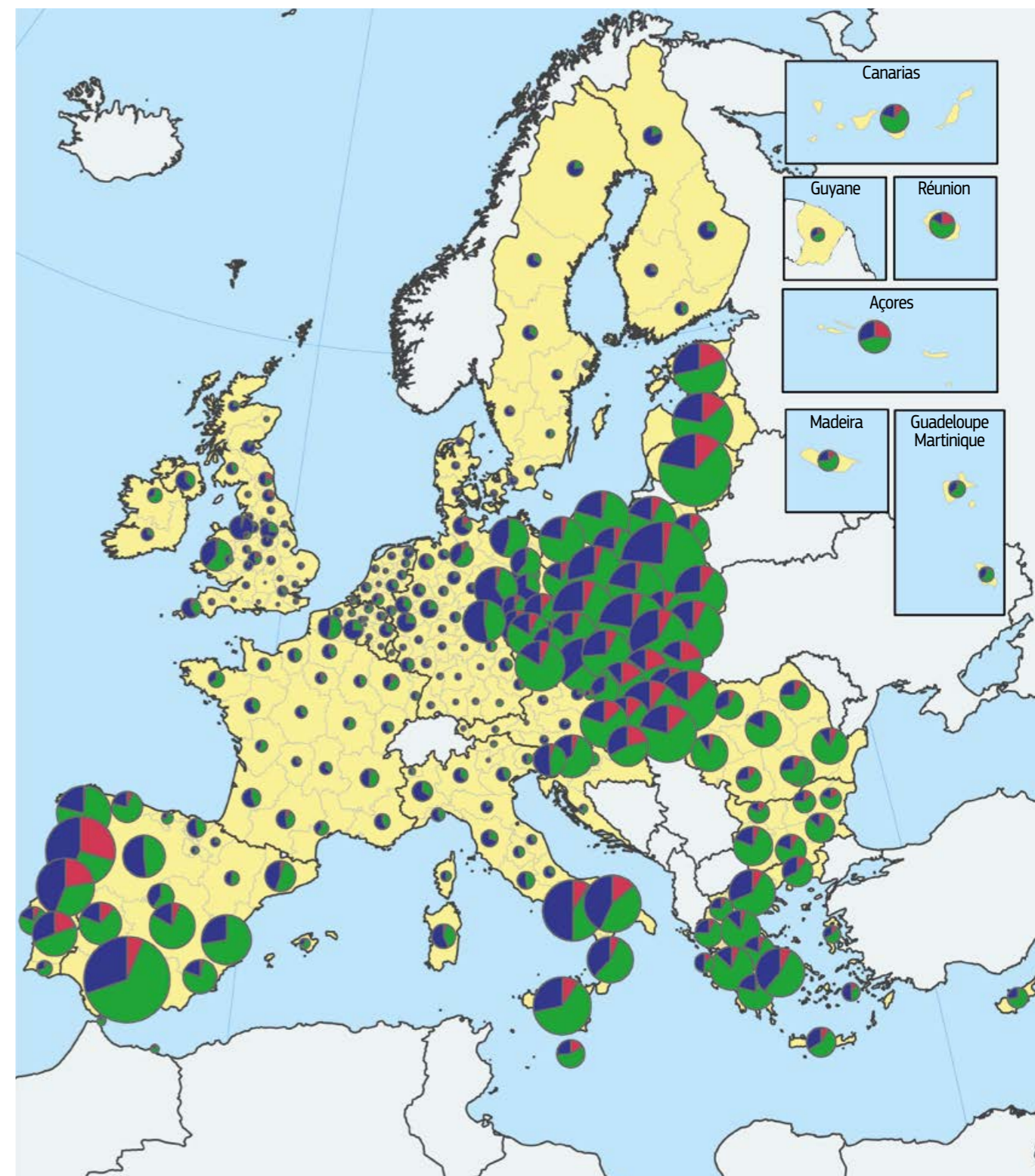
за последващо използване от Комисията, от изследователи и от широката общественост.

В проучването са включени също и данни за програмния период 2000–2006 г., създадени в рамките на по-ранно проучване.

Тези данни ще бъдат използвани за две макроикономически оценки на въздействието на политиката на сближаване, като например върху БВП и заетостта. Данните са широко достъпни за научноизследователската общност.

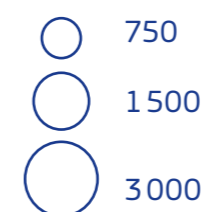
Резултатите са публикувани и под формата на карти, които предоставят информация от първа ръка за регионалното разпределение на отпуснатите средства и разходите по линия на ЕФРР и КФ, както и за техните тенденции.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/evaluations/ec/2007-2013/#1
 ВЖ. РАБОТЕН ПАКЕТ 13 – ГЕОГРАФИЯ НА РАЗХОДИТЕ

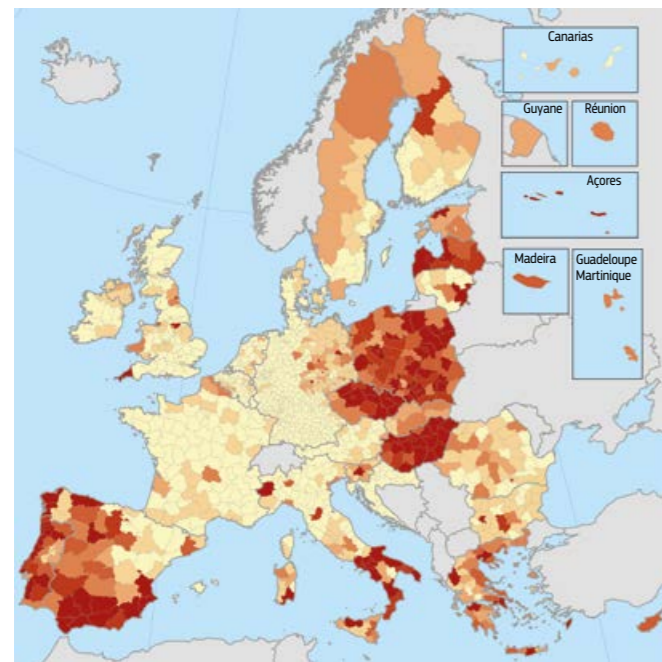

РАЗХОДИ ПО СЕКТОР

ОБЩИ РАЗХОДИ ПО ЛИНИЯ НА ЕФРР И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД, 2014 Г.
 Евро, млн., региони от NUTS-2

Източник: Европейска комисия, ГД Regio/Кarti: wiiw, Ismeri Europa

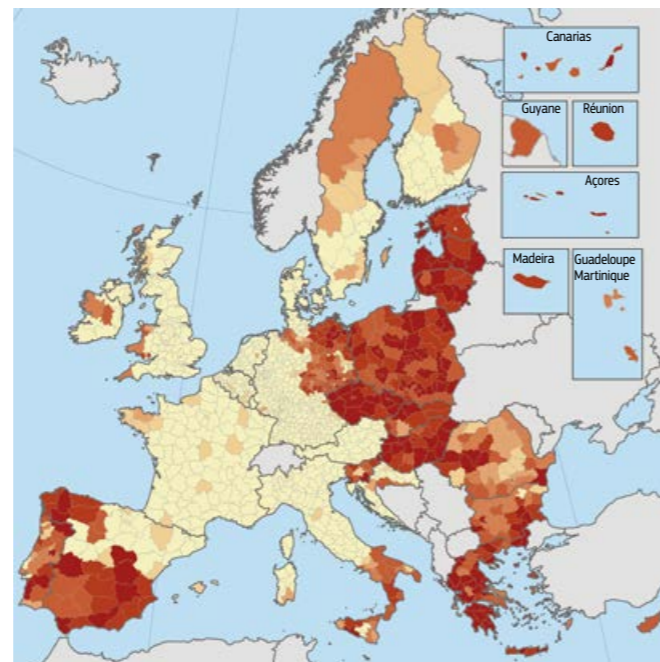

ПОДКРЕПА ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА
ОБЩИ РАЗХОДИ ПО ЛИНИЯ НА ЕФРР И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД, 2014 Г.

Евро, млн., региони от NUTS-3

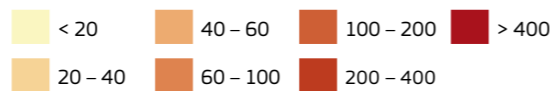

Източник: Европейска комисия, ГД Regio/Карти: wiw, Ismeri Europa

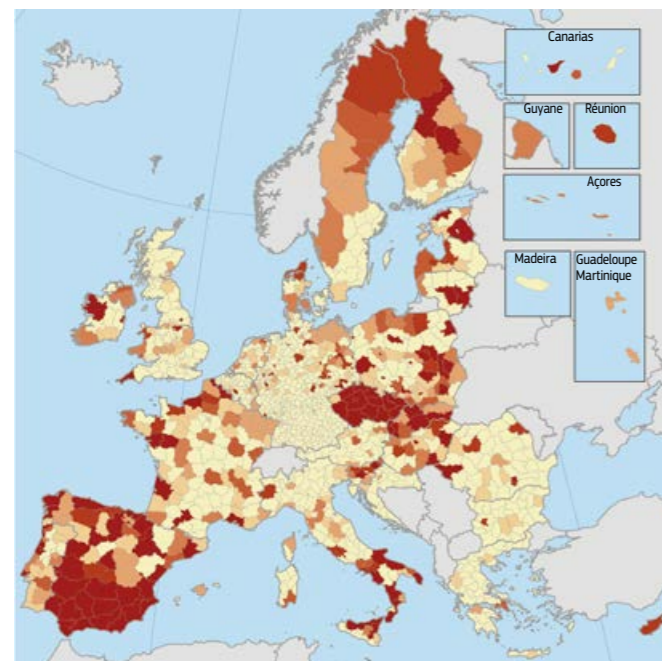

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
ОБЩИ РАЗХОДИ ПО ЛИНИЯ НА ЕФРР И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД, 2014 Г.

Евро, млн., региони от NUTS-3

Източник: Европейска комисия, ГД Regio/Карти: wiw, Ismeri Europa

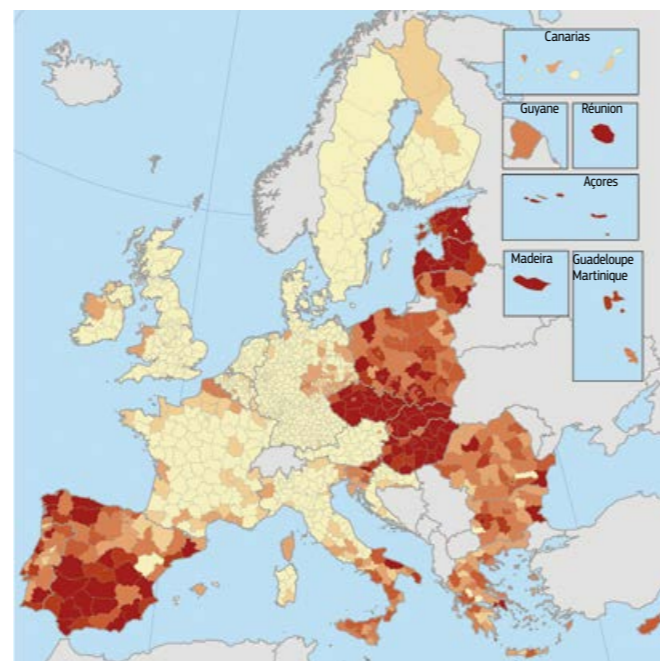

ТРАНСПОРТ
ОБЩИ РАЗХОДИ ПО ЛИНИЯ НА ЕФРР И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД, 2014 Г.

Евро, млн., региони от NUTS-3

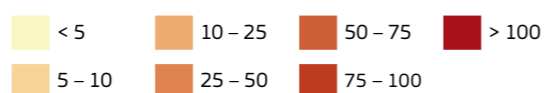

Източник: Европейска комисия, ГД Regio/Карти: wiw, Ismeri Europa

ОКОЛНА СРЕДА
ОБЩИ РАЗХОДИ ПО ЛИНИЯ НА ЕФРР И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД, 2014 Г.

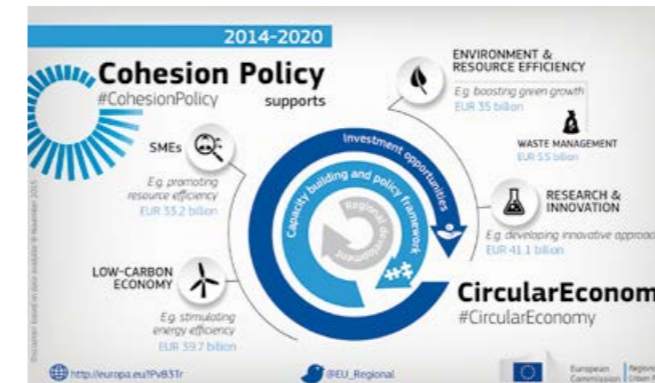
Евро, млн., региони от NUTS-3

Източник: Европейска комисия, ГД Regio/Карти: wiw, Ismeri Europa

НОВИНИ

[НАКРАТКО]

ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ ПОДПОМАГА „КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА“

В началото на декември 2015 г. Комисията представи нова, по-амбициозна стратегия за „Кръгова икономика“, чиято цел е да превърне Европа в по-конкурентоспособна икономика с ефективно използване на ресурсите, като обхваща широк набор от икономически сектори.

През последните две десетилетия бяха вложени значителни инвестиции по линия на политиката на сближаване в кръговата икономика (повече от 6 млн. евро само през 2007–2013 г.), особено в областта на управлението на отпадъците, чрез които държавите членки бяха подпомогнати да затварят депа за отпадъци, да инвестират в инсинератори при достатъчни основания за това и особено в развитието на рециклирането и повторното използване. Успоредно с това все повече региони започнаха да инвестират в модерни и иновативни програми за промишлена симбиоза, подходи „от люлка до люлка“ и целенасочени проекти за ефективност на ресурсите в МСП. За периода 2014–2020 г. реформираната политика и много по-силното акцентирание (със задължително целево разпределяне) върху иновациите, нисковъглеродната икономика и ефективността на ресурсите много оперативни програми вече включват значителни инвестиции, пряко свързани с кръговата икономика, били те за дизайн/екодизайн и разработване на продукти, биоикономика, промишлена симбиоза, нови бизнес модели или енергийна ефективност.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/index_en.htm

ОТБЕЛЯЗВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНАТА КОМУНИКАЦИЯ

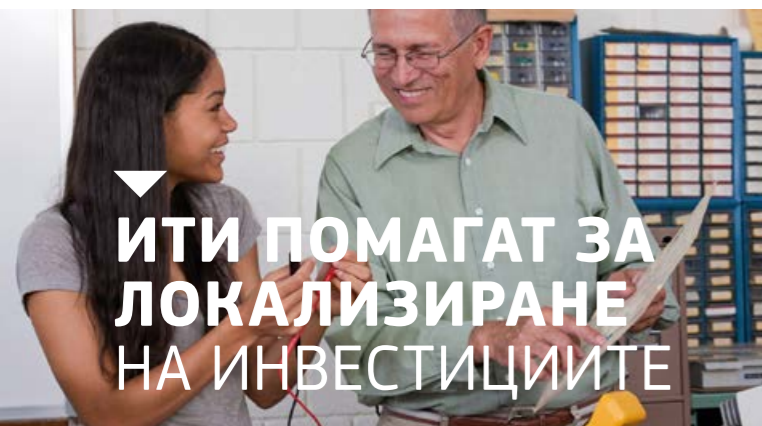
По време на тазгодишната конференция на EuroPCom на 22 октомври на три компании за повишаване на осведомеността бяха присъдени награди. Конференцията, която събира специалисти от областта на комуникациите от местни, регионални, национални и европейски органи с цел повишаване на професионализма в управлението и комуникациите на ЕС, се организира от Комитета на регионите в партньорство с други институции на ЕС.

Първото място в Европейските награди за обществени комуникации взе нидерландска компания за повишаване на осведомеността, наречена *Kijkdagen – Europa om de hoek*, която показва как европейското финансиране се използва в кварталите, градовете и регионите на Нидерландия. Тазгодишната кампания включваше видеоклипове, посветени на 12 проекта: по един от всяка нидерландска провинция.

Второто място беше присъдено на *Notre pays bouge, l'Europe s'engage* – кампания на френската национална телевизия, в която беше подчертано въздействието на финансирането от ЕС върху гражданите и техните предприятия. Френският комисариат за териториално равенство изготви в сътрудничество с регионални партньори серия от 66 30-секундни клипа, излъчвани по националната телевизия в рамките на шест месеца. Трето място получи „Да създадем заедно България 2020“, организирана от българското министерство за управление на средствата от ЕС. Бяха организирани над 600 събития, посетени от над 50000 души в цялата страна, в опит да бъдат събрани идеи за начините за използване на средствата от ЕС на местно равнище през следващите пет години.

Информация за печелившите проекти, както и показаната за Европейските награди за публична администрация 2016 г., е налична на уебсайта на EuroPCom.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
<http://cor.europa.eu/bg/news/Pages/dutch-french-and-bulgarian-campaigns-receive-awards.aspx>

ИТИ ПОМАГАТ ЗА ЛОКАЛИЗИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Нов наръчник на Комисията има за цел да изясни използването на Интегрираните териториални инвестиции при прилагане на стратегия „Европа 2020“.

Интегрираните териториални инвестиции (ИТИ) са нов инструмент, предназначен за програмния период на ЕСИ фондовете, чиято цел е да улесни прилагането на териториални стратегии, за които е необходимо финансиране от различни източници. ИТИ насърчават също и създаване на политики на местно равнище, или „местни политики“.

Този подход поражда много въпроси: Каква следва да бъде териториалната стратегия? Как могат да се съчетават различни фондове? Как следва да бъде структурирана една делегация? И как могат да бъдат измерени крайните продукти и резултатите?

За да се илюстрира пълният процес, в наръчника са изложени четири сценария, всеки от които описва начин, по който ИТИ могат да се използват на практика. Тези сценарии поясняват връзката на ИТИ с няколко разпоредби в съответните регламенти и същевременно подчертават значението им за по-широката идея за интегриран териториален подход.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/reports/2015/scenarios-for-integrated-territorial-investments

ГРАДОВЕТЕ НА ЕВРОПА В СВЕТЛИНАТА НА ПРОЖЕКТОРИТЕ

По време на събитието Open Days на ЕС членът на ЕП г-н Ламберт ван Нистелрой представи своята нова книга „Cities in the spotlight“ („Градове в светлината на прожекторите“) за значението на интегрираната политика за градовете. Днес близо трима от четирима европейци живеят в градове, които все повече се смятат за двигатели на икономически растеж и създатели на работни места. Въпреки това, по-рано градовете от „Европа на регионите“ имаха поддържаща роля: политиката на ЕС в тази област все още е доста фрагментирана и е необходима тясна връзка между съществуващите политики. Нидерландия се надява да изиграе важна роля в този аспект, а програмата за градовете ще бъде фокусна точка по време

НАСОКИ В ОБЛАСТТА НА ОБЩЕСТВЕННИТЕ ПОРЪЧКИ

Новите публикувани от Комисията насоки ще помогнат на държавните служители в целия ЕС да откриват и избягват най-често допусканите грешки при възлагането на обществени поръчки за проекти, съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове. В съответствие с инициативата за „бюджет на ЕС с фокус върху резултатите“ Комисията предприема действия, за да гарантира ефективното и прозрачно използване на парите на данъкоплатците. Близо половината от отпуснатите средства по линия на фондовете на ЕС са вложени в реалната икономика посредством обществени поръчки.

Комисарят по регионалната политика **Корина Крецу** каза: „Един от приоритетите ми е да помогна на държавите членки да подобрят начина, по който управляват и инвестират средствата от ЕС, а тези насоки са ценен инструмент за тази цел. Смятам, че допускането на по-малко грешки в обществените поръчки ще гарантира както по-бързото постигане на резултати по нашите цели за работни места и растеж чрез инвестиции от ЕС, така и гарантирането на бюджета на ЕС.“

Най-често допусканите грешки в обществените поръчки се дължат на недостатъчен административен капацитет. Поради това действията на Комисията за повишаване на административния капацитет и подобряване на системите за управление и контрол имат ключово значение за всеобхватното преодоляване на проблема.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/public-procurement

на нидерландското председателство на ЕС, като е предвидено да бъде предложен подход „от долу нагоре“ от страна на Пакта от Амстердам, в който градовете имат ключова роля и са оправомощени. В книгата на г-н ван Нистелрой са описани предизвикателствата, пред които са изправени градовете, и някои от предложените решения.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://issuu.com/eppgroup/docs/schijnwerpers_op_de_stad

МОН СЕН МИШЕЛ ОТНОВО ОСТРОВ

Френският президент **Франсоа Олан** наскоро откри възобновения обект Мон Сен Мишел благодарение на дейностите по възстановяване на околната среда и благоустройство. Строителните работи, продължили над 15 години, включват извличане на ресурси от язовира нагоре по течението чрез хидравлична инфраструктура с цел увеличаване на водния капацитет, разрушаване на паркинга за автомобили в основата на хълма и изграждане на нов пешеходен мост, интегриран в пейзажа.

Благодарение на обединените сили на морето и на река Куенон седиментът ще бъде отклонен от областта около

хълма, а околностите ще останат за дълго време извън обсега на блатистата местност.

Комисията одобри инвестиция в размер на 21,1 млн. евро в защита на биологичното многообразие на областта и за намаляване на замърсяването, причинявано от местния трафик. Местната икономика ще извлече полза от увеличение в сектора на туризма с около 3 милиона посетители годишно.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://europa.eu/IMF37FK>

„FUTURIUM“, В ПОМОЩ НА ОПРОСТЯВАНЕТО

Комисията стартира онлайн платформата Futurium, за да подпомогне дейностите си по опростяване в полза на бенефициентите на европейските структурни и инвестиционни фондове.

Futurium позволява на потребителите да обменят опит, да представят идеи и да се свързват с други заинтересовани страни. Организиран по тема, потребителите могат да разглеждат приноса на други хора, да четат свързани публикации в блогове и дори да организират или отговорят на проучвания на общественото мнение.

Платформата подпомага създадената от Комисията група на високо равнище от независими експерти, като им предоставя съвети относно опростяването и намаляването на административната тежест за бенефициентите на ЕСИ фондовете. Групата има за цел да оценява усилията за опростяване в държавите членки, като открива добри практики и дава специфични препоръки.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://ec.europa.eu/futurium/en/simplify-esif>

БЮДЖЕТ НА ЕС ЗА РЕЗУЛТАТИ

На конференцията „Бюджет на ЕС с фокус върху резултатите“, която се проведе в Брюксел на 22 септември, се състоя дискусия на високо равнище по ключови въпроси в областта на европейската бюджетна политика. Председателят на Европейската комисия **Жан-Клод Юнкер**, заместник-председателите **Кристаллина Георгиева** и **Марош Шевчович** и финансовият министър на Германия **Волфганг Шойбле** обмениха мнения относно начините за подобряване на ефективността на разходите и за постигане на по-добри резултати с наличните ресурси.

Наред с това беше пуснато в действие интернет приложение, в което са събрани 597 примера за проекти от целия свят, финансирани от бюджета на ЕС. Резултатите от проекта са фокусирани върху подобряването на живота на хората от всички страни и са свързани с области като заетост, регионално развитие, научни изследвания и образование, околна среда, хуманитарна помощ, енергия и много други.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://ec.europa.eu/budget/euprojects/>

▶ ПОВЕЧЕ СЛЪНЧЕВА ЕНЕРГИЯ ЗА ЮГОЗАПАДНА ФИНЛАНДИЯ

Проект SOLARLEAP е насочен към премахване на пречките по пътя към по-широкото използване на слънчевата енергия в Югозападна Финландия. Проектът SOLARLEAP дава възможност на хората да продължават образованието си, изпълнява пилотни проекти и е насочен към разработване на насоки за издаване на разрешителни и за строителство.

В Югозападна Финландия има неоползотворен потенциал за използване на слънчевата енергия въпреки факта, че годишното количество слънчево лъчение в областта е сходно с това в Северна Германия, където използването на слънчева енергия е широко разпространено. През последните години системите за слънчева енергия стават по-достъпни за собствениците на жилища, но засилването на потреблението на слънчева енергия е възпрепятствано от неадекватната база с информация за системни доставчици и от трудното съчетаване на различните енергийни системи.

Решаването на тези проблеми е отправната точка за SOLARLEAP – двугодишен проект за научноизследователска и развойна дейност, финансиран от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и от градовете по югозападния бряг (мрежата LOURA).

Проектът е пуснат в действие от Университета за приложни науки в Турку, а Професионалният институт в Турку изпълнява ролята на партньор по проекта. В допълнение към това проектът за Югоизточна Финландия се изпълнява в тясно сътрудничество с проекта за слънчева енергия, изпълняван от Университета за приложни науки в Сатакунта.

Обучение и пилотни обекти

Проектът се състои от програми за продължаващо обучение, насочени към дружества, разработването на

инструкции за инсталиране и документация и практическото изпълнение в редица пилотни обекти. Първата система за слънчева енергия беше инсталирана през 2015 г., а други ще бъдат инсталирани през 2016 г.

В началото на проекта се провежда проучване за откриване на потенциални обекти за слънчева енергия (вземат се под внимание фактори като потенциал за слънчева енергия на обекта, засенчване и сигурност на инсталацията). Въз основа на проучването се подбират приблизително десет пилотни обекта за изготвяне на проекта и инсталиране на продукти за слънчева енергия. Пилотните обекти също предоставят информация относно енергията, произвеждана от системите. Същевременно те позволяват на партньорите по проекта да изпитат ефективността и полезността на методите, инструкциите и документите за инсталиране. Един от резултатите по проекта представлява проверен и подробен документ за инсталиране, в който се посочват спецификациите за правилно инсталиране на системите за слънчева енергия.

Главната цел е да се подобри компетентността на дружествата и на други страни, участващи в управлението на цялостните доставки на системи за слънчева енергия, в консолидирането на системите и оценяването на доходността. С утвърждаването на операциите ще бъде по-лесно за поръчващите системи за слънчева енергия страни да обявяват търгове за доставки и да гарантират качеството на инсталацията. В дългосрочен план свързаните с мрежата малки инсталации за слънчева енергия може да представляват съществено допълнение към въглеродно неутрално производство на чиста енергия. Сега е моментът за решаващ скок към слънчева икономика във Финландия!

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.tuas.fi/en/research-and-development/projects/solarleap-more-solar-energy-southwest-finland/>

Обща стойност:
420 000 EUR
Участие на ЕС:
293 000 EUR

▶ ФРЕНСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ В ОБЛАСТТА НА ОБЛЕКЧАВАНЕТО НА БОЛКАТА И ЯДРЕНАТА МЕДИЦИНА

Два френски медицински центъра в Клермон-Феран, Франция, получиха финансиране от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) за подкрепа на редица водещи проекти за медицински изследвания.

От 2009 г. насам в два водещи центъра за медицински изследвания в Централна Франция са изпълнени около 14 проекта за медицински изследвания в области от лечението от рак до артрит: CHU (Centre Hospitalier Universitaire de Clermont-Ferrand) и Le Centre Jean Perrin. Проектите проправят пътя към осигуряването на така необходимите научни изследвания и разработването на лекарства, които да заместят съществуващите медикаменти и да предложат нови форми на лечение.

Проект CIRMEN

В Клермон-Феран се намира центърът „Jean Perrin“ за изследвания на рака, където е създаден специализираният център за иновации и научни изследвания в областта на ядрената медицина CIRMEN. Проектът CIRMEN има за цел да ускори развитието и създаването на радиофармацевтици – лекарства, които съдържат радиоактивни материали, наречени радиоизотопи. Новото финансиране помага на центъра да премине от теоретични към клинични изследвания. CIRMEN е оборудван с експериментално съоръжение за радиофармакология, в което ще бъдат разрешени тестването и скринингът на ракови образувания, като например меланома, както и за костни нарушения, като например артрит и хондросаркома. С помощта на финансирането центърът е успял да се сдобие с втори ПЕТ скенер – изключително усъвършенствен апарат, направил революция в лечението на рака. Този ПЕТ скенер ще се използва за конвенционални грижи и изследвания.

METAPAIN

В рамките на проект METAPAIN, а също в центъра „Jean Perrin“, се разработва ново специализирано болкоуспокояващо, спешно необходимо като заместител на болкоуспокояващото Di-antalvic, което е изтеглено от пазара. Analgesia Partnership обединява уменията на учени и представители на сектора за разработването на ново лечение, което да комбинира две аналгетични

Обща стойност:
10 750 000 EUR
Участие на ЕС:
3 270 000 EUR

болкоуспокояващи. С увеличаване на аналитичния капацитет консорциумът ще може да премине от експериментална проверка на концепция към тестване на дози и клинични изпитвания до пускане на пазара за търговски цели. Институтът Analgesia към университетската болница ще бъде водещият европейски институт, посветен на изследвания в областта на облекчаването на болката, увеличаване на лекарствата, като например антидепресанти, парацетамол и антимигренозни лекарства, и за разработване на нови продукти, изисквани от членовете на клъстери.

Платформа за молекулярна генетика

Друга инвестиция е направена в разработването на платформа за молекулярна генетика в Centre Hospitalier Universitaire de Clermont-Ferrand. Платформата е посветена на генетичните изследвания и ще позволи извършването на Next Generation Sequencing (секвениране от ново поколение) в помощ на разработването на индивидуализирани лекарства за лечение на рака.

Днес цената на секвенирането драстично е спаднала до 1 000 EUR за 10 генома. Сега е възможно да се подобри прогнозирането и предотвратяването и да се намалят например рисковете от наследствени ракови заболявания. Проектът позволява дълбоко секвениране на тумори, индивидуализирано лечение и неинвазивно пренатално тестване за бебета.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

www.chu-clermontferrand.fr/internet/default.aspx
www.cjp.fr/fr/

Обща стойност:
2 765 000 EUR
Участие на ЕС:
1 319 000 EUR

▶ ГЕРМАНИЯ

▶ БИВШ АВТОМОБИЛЕН ПАРКИНГ Е ПРЕВЪРНАТ В КВАРТАЛ ЗА УЧЕНЕ

Центърът „Robinsbalje”, първият „квартал за учене“ в Германия, предлага обучение, здравни услуги и услуги по заетостта в рамките на едно учреждение на семейства на мигранти и в неравностойно положение. Съчетаването на гимназия и детска градина с леснодостъпни услуги за здравеопазване, социално осигуряване и спортни клубове дава възможност на често маргинализирани семейства да бъдат информирани и да използват други услуги, когато водят децата си на училище.

Много обществени и неправителствени институции обединиха сили за преобразяването на бивш автомобилен паркинг в един беден квартал в център, който осигурява на жителите по-добри перспективи за бъдещето. От 2010 г. насам центърът „Robinsbalje” свързва образованието със социалното приобщаване и градското възстановяване.

С финансова подкрепа в размер на 1,3 млрд. евро от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) ползотворното сътрудничество между многобройни партньори даде на квартал Robinsbalje и жителите му място за учене, игра и жизненоважни грижи. Проектът е отличен пример за усилията за постигане на целта на програмата „Европа 2020“ за социално приобщаващ растеж.

Центърът подкрепя връщането в системата на образованието на преждевременно напусналите училище и има за цел да намали психологическите бариери пред традиционните образователни системи. В него се полагат усилия също за намиране на работа на хората, особено за младежите и жените, чрез предлагане на кариерно ориентиране, наставничество и широкообхватни услуги за детски грижи за работещи родители.

Тъй като държавите – членки на ЕС работят за интегрирането на бежанските семейства в своите общества, проектът „Robinsbalje” може да служи като модел по две основни причини. Първо, в него активно са включени хора от различни среди. Второ, той съчетава широк набор от услуги, вариращи от здравеопазване и социални въпроси до кариерно ориентиране и подкрепа за семейства на мигранти в едно достъпно място. Освен това училищните сгради, които не се използват вечер и в почивните дни, служат като пространство за други дейности на общността. Преосмисляйки традиционната роля на училището и разширявайки разбирането за образование, центърът „Robinsbalje” се е превърнал в уникален отворен „квартален учебен център“.

Въз основа на този известен опит Бремен разработи втори образователен център с още повече функции, отново с подкрепата на ЕФРР. Новооткритият център „Morgenland” не само предоставя услуги за стабилизиране на своя маргинализиран квартал, но и на всички училища и други образователни институции в района с цел подобряване на тяхната мрежа.

Разположен в един от кварталите на Бремен в най-неравностойно положение, центърът „Robinsbalje” беше дългоочакваният катализатор за градско възстановяване в областта. Сътрудничеството между административните звена на града беше ключово за проекта, като доведе до важни взаимодействия и нов тласък за допълнителни проекти. Като инвестира в образованието и социалното приобщаване и като създава устойчива мрежа между партньорски институции, кварталът интегрира групите в неравностойно положение в бъдещето на Германия.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
www.105.schule.bremen.de/

▶ РУМЪНИЯ

▶ БИЗНЕС ЦЕНТЪР НА НАЙ-ВИСОКО НИВО, СЪЗДАДЕН ЗА ТИМИШОАРА

В центъра на Тимишоара – най-западният град на Румъния – вече има голям и отличен с награди бизнес център, създаден с подкрепата на финансиране от ЕС.

Тимишоара има за цел да привлече големи предприятия посредством градския бизнес център (ГБЦ) – комплекс от пет екологични първокласни офис сгради точно в центъра на града.

Открит през 2007 г., комплексът на ГБЦ обхваща над 43 000 квадратни метра офис пространство и се е превърнал в регионалния дом на много водещи предприятия. Две от петте сгради на ГБЦ са разработени с финансовата подкрепа на Европейския фонд за регионално развитие (Регионална оперативна програма 2007–2013 г.).

ГБЦ е проектиран с идеята да предлага „обслужване на едно гише“ на местни и международни фирми, а наред с офис пространството комплексът предлага и подземен паркинг за 650 коли, ресторант, зелени площи, банкови и медицински публични услуги и 24-часова охрана.

Изградените по съвременни стандарти сгради на ГБЦ предлагат на глобални корпорации офис пространство от световна класа в самия център на Тимишоара и удовлетворяват всички практически нужди на наемателите. Инфраструктурата и екологичният дизайн са привлекли водещи дружества. Понастоящем в центъра се помещават повече от 50 дружества, включително IBM, Accenture, Alcatel-Lucent, Unicredit и Deloitte.

Печеливш дизайн

Успехът на проекта се дължи на разрастващата се нужда от висококачествено пространство в Тимишоара и на напредничавата му концепция. Сградите са проектирани от най-съвременните архитекти на Румъния Андрееску и Гайворонски, които вече са лауреати на множество национални и международни награди. Дизайнерите са избрали оригиналност и съвременност, но са се стремили и да гарантират приятна и творческа работна среда за наемателите.

ГБЦ е един от петте проекта, избрани да представят Румъния на Европейските награди за архитектура през 2009 г. Той е спечелил и „Разработка на офис на годината“

на Наградите за недвижими имоти за Югоизточна Европа (2009 г.). И накрая, комплексът е спечелил също титлата „Зелена сграда на годината“, присъждана от румънския Съвет за зелени сгради. Съдиите са подчертали специалните технологии, използвани за сложни сгради.

В допълнение към множеството награди ГБЦ е добре балансиран също така от гледна точка на енергопотреблението, сложните функции на компютризираната система за регулиране и намаляването на потреблението във всички сгради. Фасадните щори и климатичните системи се контролират от сензори за висока производителност – първата от този род технология, приложена в Румъния.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
www.business-centre.ro/?lang=en

Обща стойност:
32 450 000 EUR
Участие на ЕС:
11 670 000 EUR

ПРОГРАМА 2016

21 ЯНУАРИ

_ Брюксел (BE)

Иновационна екосистема на Европа: Добро управление и ефективна подкрепа за интелигентна специализация

25-26 ЯНУАРИ

_ Бърдо/Словения (SI)

Откриване на конференция за Стратегията на ЕС за Алпийския регион

21-22 АПРИЛ

_ Лондон (UK)

Преоценка на политиките за икономическо развитие за регионите и градовете

12-13 МАЙ

_ Дубровник (HR)

Първи форум на Стратегията на ЕС за региона на Адриатическо и Йонийско море

10-13 ОКТОМВРИ

_ Брюксел (BE)

OPEN DAYS през 2016 г.: Европейската седмица на регионите и градовете

Допълнителна информация за събитията е публикувана в раздел „Календар на събитията“ на уебсайта Inforegio на следния адрес:

http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/newsroom/events/

БЪДЕТЕ ИНФОРМИРАНИ

 http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/

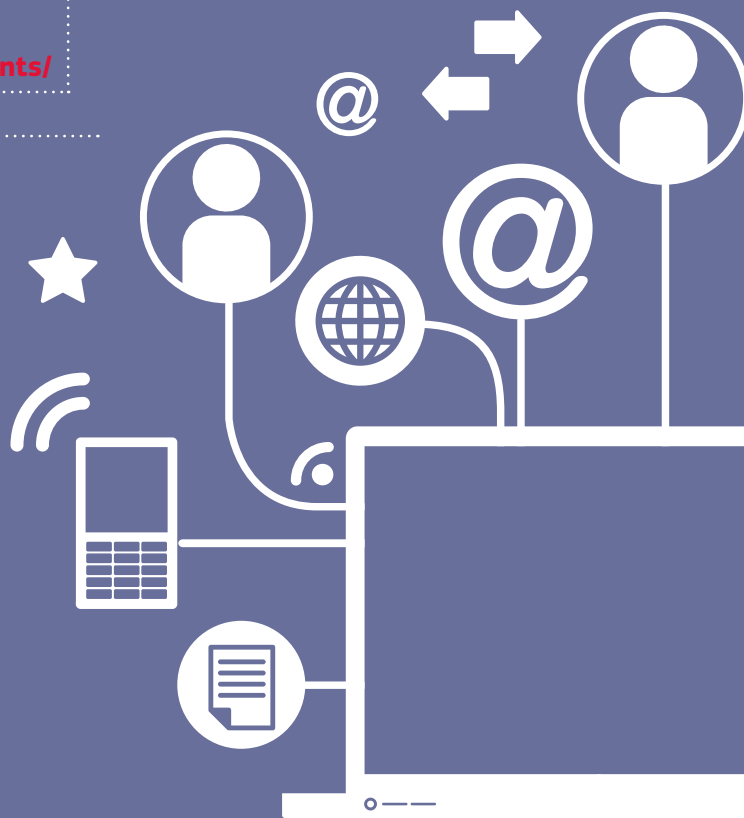
 www.twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
Платформа за сътрудничество на DG REGIO

 www.flickr.com/euregional

 Абонирайте се за REGIOFLASH
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/CorinaCretuEU

■ Служба за публикации

Европейска комисия,
Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“
Комуникация – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bruxelles
Ел. поща: regio-panorama@ec.europa.eu
Интернет адрес: http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/

